

Osnovna šola
heroja Bračiča
Tržič

Ob 80 letnici
Planinskega
društva
Tržič 1908-1988

STEZICE

21 let

šolsko leto
1987 / 88

Praznovanje 80letnice

Planinskega društva Tržič ni namenjeno le počastitvi vseh tistih, ki so v tem obdobju prispevali svoj delovni ali denarni delež, da je društvo moglo delati in se tudi razvijati, ampak tudi obujanju živih osebnih spominov na prva leta njegovega obstoja še pred prvo svetovno vojno. Takih živi le še malo. Več je še onih, ki se spominjajo, kako smo planinarili v času med obema vojnama, še bolj pa po osvoboditvi, ko je planinstvo zavzelo velik razmah. V vsakem primeru pomagajo spominu tudi vidni in pisni viri.

Mednje se uvrščajo tudi letošnje STEZICE, ki so zbrale spomine, kolikor se jih je dalo, istočasno pa so tudi same postale pisani vir o delu planinskega društva in njegovem proslavljanju. Najlepša hvala vsem tistim, ki so mlade planince in ustvarjalce STEZIC naravnali in ogreli za pripravo in izdajo spominske in jubilejne številke šolskega glasila.

Mislím, da z zaupanjem gledamo v prihodnji čas, ko naj bi se planinstvo še bolj globoko zasedrlo v srca vseh Slovencev. Z roko v roki in iz roda v rod povezani bodo varovali naše zelene doline s čistimi izviri in potoki in ves ostali planinski svet do skalnatih vrhov. Kar naprej bodo oživiljali stezice, ki nas povezujejo, in odvrčali čas, ko bi otožno peli, Kje so tiste stezice, ki so včasih bile.

.. Stanko Stritih

RAD IMAM NARAVO , SVET GORA.

Nadislav Salberger

**MOJA LJUBEZEN DO NAŠIH
VRŠACEV JE VEČNA.**

Avgust Primožič

Madislar Salberger

Fotografiral
Matjaz Smolej, 8. razr.

Pri Nadislavu Salbergerju

Z literarnim krožkom, bila nas je ravno pravšnja skupinica, smo obiskali najzaslužnejšega planinca v Tržiču, Nadislava Salbergerja. Veliko zanimivosti nam je povedal o svojem delu, življenju v gorah.

Ljubezen do gora mu je prva posredovala stara mama. Počasi je med njim in goro nastala vez, ki ju veže kot najboljša prijatelja. Odraža se v vsem njegovem delu, značaju. Prijazen je, odprtega srca, vedno pripravljen pomagati, pokramljati o svoji ljubezni do gora, ki je bila vsa leta povezana tudi s trdim, požrtvovalnim delom v Planinskem društvu.

Velikokrat je gledal nevarnosti v oči, ki jo poleg lepote kaže gorski svet.

Vse življenje je preživel in še vedno preživlja z naravo, s planinami, z vrhovi gora.

Gore so mu bile prijatelj v stiski, pa tudi v dobrem. Gore so del njegove osebnosti, on je del gora. V njegovi ljubezni do njih, ki je ne more skriti, ni nič zlaganega; le veselje, da so gore tu, govore iz nje.

Njegov namen je bil gore približati ljudem, ki ljubijo lepoto.

Dolгих petnajst let so mu tovariši zaupali vodstvo Planinskega društva Tržič in prav so storili, ker je velik mož. Skupaj s prijatelji je gradil koče, zavetišča po planinah, označeval in krčil je gorske poti.

Za svoje vestno in uspešno delo je prejel mnogo pohval, priznanj, nagrad.

V gore je začel hoditi s prijatelji. Hodili so se sankat in smučat. Kmalu je hodil v gore zato, da bi dosegel vrh in ne zato, da bi se potem peljal navzdol. Tako je s tovariši obiskal Kukovnico, Veliki vrh, Dobroč, Begunjščico in še mnoge druge okoliške vrhove. V planinske koč, ki so bile takrat še planšarije, niso hodili, saj je bilo treba posebej plačati tudi za vstop.

Denarja ni bilo veliko in tudi prostega časa ne, saj je bil v tovarni Runo najprej kot usnjarski vajenec. Končal je štiri razrede osnovne šole, tri tržiške meščanske šole in dva razreda vajenske šole. Zaradi skromne plače si je lahko privoščil samo hojo po bližnjih gorah. Šele pozneje je začel v Julijske Alpe, na Koroško in v Tirole. Sodeloval je pri organizaciji Planinskega društva Tržič, saj je bil predsednik kar petnajst let.

Pred vojno v okolici Tržiča še ni bilo veliko planinskih koč, večinoma so nastale po vojni, razen koč na Kofcah, Šiji in Zelenici.

Leta 1937 se je pod Storžičem zgodila nesreča, ko je plaz s Škarjevega roba zasul več planincev na smučeh. Čeprav se je reševanje začelo hitro, niso uspeli snegu iztrgati devet življenj.

V času vojne pa je izgubil sestro Marico, ki je padla pod streli pod Storžičem. Koča je bila obkoljena in rešil se je samo en partizan. Med vojno seveda ni bilo časa za hojo v gore. Po vojni so planinsko dejavnost obudili: Avgust Primožič, Ferdo Kokalj in Nadislav Salberger. Ustanovili so gorsko reševalno službo, alpinistični, markacijski, gospodarski in fotografski odsek.

Markacije so se začele označevati kmalu po vojni. Na začetku PD ni imelo posebnega prostora, zato so se zbirali po gostilnah. Šele pozneje so dobili prostor v stavbi občine.

Za konec pogovora nam je pokazal še nekaj fotografij in stare planinske izkaznice. Za svoje delo je dobil veliko pomembnih priznanj.

Ob 80- letnici Planinskega društva Tržič mu tudi mi čestitamo in se mu zahvaljujemo za njegovo požrtvalno delo. Sadove njegovega dela uživa sedanja mlada planinska generacija.

Upoštevali in spoštovali bomo njegovo misel, ki nam jo je povedal ob slovesu:

Čim več v gore.

Ljudski pregovor pravi, da zgledi vlečejo.

Peter Gabor, 7.razr.

Nadislav Salberger je planinec s srcem, to dokazujejo njegovi številni, lepi spomini na gore.

Doma hrani zanimive albume, polne različnih fotografij, slik; časopisnih izrezkov - novic v zvezi s planinstvom in alpinizmom.

Njegov planinski duh mi bo ostal v lepem spominu.

Gregor Ahažič, 7.razr.

Gospa Salbergerjeva, ki nam odpre vrata, nas je zelo vesela. Povabiras, naj vstopimo. Stanovanje je prijetno urejeno. Ve, da smo prišli obiskat njenega moža, zato nas odpelje v majhno sobo, kjer nas je že pričakoval Nadislav Salberger. Pripravimo si beležke in pisala in poslušamo njegovo pripovedovanje.

Spoznal sem, da je bil goram predan s srcem in dušo. Ker pa smo bili na obisku že tri ure in ker se je nabralo že veliko podatkov, smo se zahvalili za gostoljubnost in odšli domov.

Jure Klofutar, 8.razr.

Takole pripoveduje o zeli

„Rojen sem 30.septembra 1912 v Trziču.

Še preden sem začel hoditi v šolo, sem hodil s staro mamo za „Farovž“ pod Kukovnico. Tam smo imeli par manjših travnikov in tudi njivico, kjer smo posadili krompir. Stara mama je imela kozo, ki sva jo pasla, nabirala sva jesenove veje in listje, vse to smo posušili in imeli za krmo pozimi. Za kurjavo smo v gozdu nabirali suhljad, polomljene veje in smrekove storže. Z naših travnikov pod Kukovnico je lep razgled na Košuto, Veliki vrh, Kladivo, Begunjščico, oko sega do Stola.

Ko sem bil star petnajst let, sva z očetom postavila majhno kočico iz starih desk, ki smo jih dobili sosedje stare osnovne šole v Trziču, ko so preurejali ali obnavljali tla v učilnicah. Vse to mi je dajalo veselje do planinstva. Že v zgodnji mladosti sem rad zahajal v naravo, občudoval gore, hodil po neobljudenih stezicah. Brepenenje po gorah in ljubezen do narave sta v meni stopnjevali željo doseči visoke vrhove gora.

Togoji za hojo v gore niso bili taki kot danes. Ni bilo sredstev za primerno obleko, obutev in druge potrebne reči. Zato smo se morali s prijatelji sprva omejiti le na izlete v domače okoliške planine in vrhove.

Ni bilo prostih sobot. Moj oče je imel kot delavec v tovarni skromen zaslužek in z njim je moral preživljati sedem otrok, jaz sem bil najstarejši. Že s štirinajstimi leti sem se moral odreči šolanju. Končal sem štiri razrede osnovne šole in tri razrede tržiške meščanske šole. Med počitnicami sem se zaposlil v takratni tovarni usnja Runo v Tržiču. Ker nisem več mogel v šolo, sem ostal v tovarni kot usnjarski vajenec. Delal sem po deset ur na dan, le v sobotah samo dopoldne. Usnjarski vajenci smo morali še ob nedeljah in praznikih v tovarno, da smo strojili kože in jih sušili. Trgovina z usnjem in čevljarskimi potrebščinami je bila odprta ob nedeljah. Vajenci smo imeli v tistih časih v nedeljah dopoldne pouk v vajeniški šoli. Ker sem imel meščansko šolo, sem moral obiskovati le zadnji, tretji razred. Obiskoval sem še dvorazredno trgovsko šolo.

Rad imam naravo, svet gora.

Nič kolikokrat sem prehodil in preplezal Karavanke, Košuto mnogokrat s severne, to je koroške strani. Plezal sem v kladivu, Mecesnovcu, Košutnikovem turnu; s severne strani Begunjščice; preplezal skalnat blok z imenom Palec nad Zelenico.

Težko je naštetih vse vrhove, na katere sem stopil. Kaj bi našteval.

Gore in skale so bile moj drugi dom."

*Priredba avtor: Slovenci
je dne 4. aprila 1945
na vsloju in odstopu oblikov, stroja i. Gostin' postala*

ZLATI ČASTNI ZNAK

avtor: Nadha Salbergerja

na vsloju in odstopu oblikov, stroja i. Gostin' postala

Zlati častni znak Nadha Salbergerja

Planinsko društvo Tržič je v času, ko je bil predsednik Nadislav Salberger opravilo ogromno delo; to so bila leta najtežjega pa tudi najuspešnejšega dela. Treba je bilo planinstvo v Tržiču postaviti na noge. Prva leta po vojni so bila leta požrtvovalnega dela.

Nadislav Salberger je kot predsednik Planinskega društva vodil delo društva celih 15 let.

Prvič je postal predsednik društva še pred drugo svetovno vojno, leta 1937 - 1941.

Drugič pa od leta 1946 do leta 1951.

Ob slovesu je našemu krožku podaril tri zanimive brošure: Od spomenika do spomenika NOB v občini Tržič, Po poteh okamenalega življenja v tržiškem prostoru im še knjižico, ki je izšla ob 50- letnici GRS Tržič.

Osební arhiv, fotografije, zapise, ima Nadislav Salberger zelo bogat. Pokazal nam je albume, polne zanimivih fotografij. Dokaze svojega dela ima zbrane in lepo urejene.

Zbrali in zapisali člani literarno-novinarskega krožka: Jana Mlačnik, Janez Bida, Gregor Ahačič, Jure Klofutar, Uroš Lampič, Matej Razinger, Katja Remškar, Peter Gabor, Klemen Dolžan, Matjaž Roblek, Matjaž Smolej, Beti Kuhar

v decembru 1987

V delavnici - August Primožič

Fotografiral
Matjaž Smolej, 8. razred

Vstopili smo v mizarsko delavnico. Oči vseh so se radovedno uprle v najrazličnejše vrste orodja. Šele nato v našega gostitelja - Avgusta Primožiča.

Toda vedno nasmejana usta mizarja in planinca so nam povedala mnogo zanimivega, orodje pa je bilo tiho. Razkazovalo je le svojo raznolikost in burilo duhove mladih novinarjev.

Avgust že štiriinšestdeset let mizari v delavnici, ki mu jo je zapustil oče. Že štiriinšestdeset let se aktivno ukvarja s planinarjenjem. Hoja po gorah mu je v resnično veselje. Ukvarjal se je tudi z alpinizmom. Pri plezanju je doživel marsikaj lepega. Bil je eden prvih smučarjev v Tržiču in prvi, ki je prevozil plaz na Zelenici. Obsežna mladostniška malha drznosti in spretnosti mu je privijugala osem kolajn.

Aktivno delo v Planinskem društvu je prineslo veliko priznanj in odlikovanj: občinskih, republiških in državnih.

V skrbi za obiskovalce gorskega sveta, za varnost gorskih poti je leta 1936 uspel v okviru Planinskega društva Tržič ustanoviti reševalni odsek. Tri leta je bil tudi njegov prvi načelnik. Svojo nalogo je zelo vestno opravljal. Velikokrat je bil podpredsednik Planinskega društva. Skrbel je za nemoten razvoj planinstva v Tržiču, v sokrajanih je budil ljubezen do gora, spoštovanje do narave.

Prehodil je mnogo poti in gorskih vrhov. Peš. Ni poznal avtomobila, niti kolesa. V primerjavi z njim smo današnji mladi planinci prave mevže!

Povsod je priljubljen: zaradi lepega značaja, pa tudi zaradi mizarских spretnosti, ki jih popolnoma obvlada. Tako popolnoma, da se v petdesetih letih, kolikor časa samostojno mizari, ni niti enkrat do krvi urezal ali udaril.

Nekaj časa je učil na obrtni šoli v Tržiču. S svojim načelom, da se vajenec največ nauči ob delavni mizi, je dosegel velike uspehe. Rad se pohvali s fanti, ki jih je naučil učinkovito in umetniško vih-teti žago in skobeljnik, pa tudi tehnični svinčnik.

Čeprav ni zidar, je bil gradbeni predsednik (do otvoritve) postavitve doma pod Storžičem. Načrt zanj se je porodil v njegovi glavi. Dve leti je vsako nedeljo, vsak praznik, pa tudi marsikateri dan med tednom preživel na gradbišču pod skalami Storžiča. Delil je nasvete, poprijel za lopato in za žago.

V vsem svojem dosedanjem življenju se ni ustrašil nobenega dela. Nobeno delo zanj ni bilo pretežno.

Pestro življenje in dobrota, ki jo je delil na vse strani, sta ga napravila za nekakšnega modreca. Poln je modrosti.

Peter Gabor, 7. razred

v marcu 1988

V njegovi delavnici smo se pogovarjali:
Janez Bida, Gregor Ahačič, Polona Župan,
Jana Mlačnik, Matjaž Smolej, Uroš Lampič,
Peter Gabor, Matej Razinger, Janez Kuhar,
Tomaz Hafnar in Žiga Plamincec.
-člani lit.-mov.krožka

Lahko smo si ogledali priznanja, plamenske
knjižice, fotografije, različne zapise, izrezke.

Je Tržičan.

Mizarske obrti se je učil v domači delavnici. V njej je tudi danes vse polno zanimivega orodja. Žage, kladiva različnih vrst in velikosti, ročni brusilnik, žage za železo, klešče, dleta, pile, oblič in še veliko starega orodja, ki ga jaz sploh ne poznam. V delavnici ima tudi staro železno peč, v katero daje namesto tresk žaganje in druge lesene odpadke. V tej delavnici dela že 64 let. Sam se ukvarja z mizarsko obrtjo že petdeset let, pa se še nikoli ni urezal do krvi.

Najprej se je začel učiti tehničnega risanja. Bil je izredno dobro podkovan, zato je bil zadovoljen s seboj. Pozneje je tudi on učil mlade v tej delavnici. Po drugi svetovni vojni so v Tržiču ustanovili Obrtno šolo, v njej je poučeval enajst let tehnično risanje pa tudi strojeslovje in tehnologijo. Po ukinitvi Obrtne šole je v Tržiču začela obrt usihati.

Primožičev planinski spomini segajo v enajsto leto. Že takrat je z očetom hodil v hribe. Oče ga je zelo navdušil za planinstvo. Pri šestnajstih letih je šel kar sam ob sobotah na Storžič. Njegov prijatelj je bil tudi Joža Čop, alpinist vseh časov. Z njim je šel večkrat v hribe. Avgust Primožič se je pri dvajsetih letih že ukvarjal z alpinizmom. V tistih časih je prehodil vse planine v okolici Tržiča. S prijatelji so hodili na daljše izlete. Iz Tržiča do Češke koče in na Grintovec.

Bil je gorski vodič; ljudi, ki jih je vodil po planinah, je seznanjal z različnimi nevarnostmi.

Ker je v gorah dosikrat prišlo do nesreč, je menil, da bi bilo v Tržiču treba organizirati gorski reševalni odsek. In to se je tudi zgodilo.

Gorski reševalni odsek so v Planinskem društvu Tržič ustanovili 11.1.1936. Avgust Primožič je bil tri leta načelnik tega odseka.

Tomaž Hafner, 6.razr.

Ima šest knjižic Gorske reševalne službe, več tečajev je opravil za gorske reševalce. Vsako leto se starejši planinci iz vse Slovenije srečajo na skupnem izletu /Logarska dolina, Vrata/.

Uroš Lampič, 7.razr.

Vstopili smo v zanimivo delavnico. Takoj nas je objel vonj lesa in domačnosti. Posedli smo po klo-
peh in pazljivo poslušali možato pripoved.

Avgust Primožič, starosta reševalnega odseka Tržič, je začel hoditi v planine že zelo zgodaj, v rosnih mladosti. V njih je odkril lepoto, razumevanje in mir. Njegove noge poznajo vsak skriti košček ponosnega in hkrati nevarnega orjaka, Storžiča. Mnogokrat se je Avgust moral spopasti z nesrečami in tvegati svoje življenje za življenje bližnjega. V boju z ovirami je našel pot do samega sebe.

Mogočnost in lepota gora sta mu ostala v lepem in velikem spominu.

Njegovo srce je bilo za bledim snegom in zlatim skalovjem, za modrikasto svetlobo na obzorju. Posebno pretresljivo nam je opisal nesrečo na Storžiču, ko je veter preklal meglo in je gora pokazala vso svojo moč. Nehote sem se vprašal: "Je vse to res ali so le sanje?"

Skozi okno so vstopali večerni sončni žarki izza Kriške gore, kot bi hoteli prisluhniti pripovedi.

Toda Avgust ni bil le planinec, ampak tudi mizar. Izdelki, ki so nastali izpod njegovih rok, so skladni in lepo oblikovani. Bil je odločen učitelj, ki je vzgajal vajence za natančno delo z lesom.

Lahko bi našteval še veliko lepih besed, ki nam jih je povedal in zaupal tisto popoldne, ko smo zavzeto poslušali v njegovi delavnici. Njegova ljubezen do planinskih vršacev je večna.

Matej Razinger, 7. raz.

Zapomnil sem si, da je za svoje
delo dobil:

Slovenski plaminski stebelni znak,
stebelni drtiarni znak, Zlati drtiarni
znak in Plaketo mesta Trst.

Predem smo zaključili s pogovorom,
mar je njegova žena pogostila
s pecivom in sokom.

Zahvalili smo se za pogovor
in odšli.

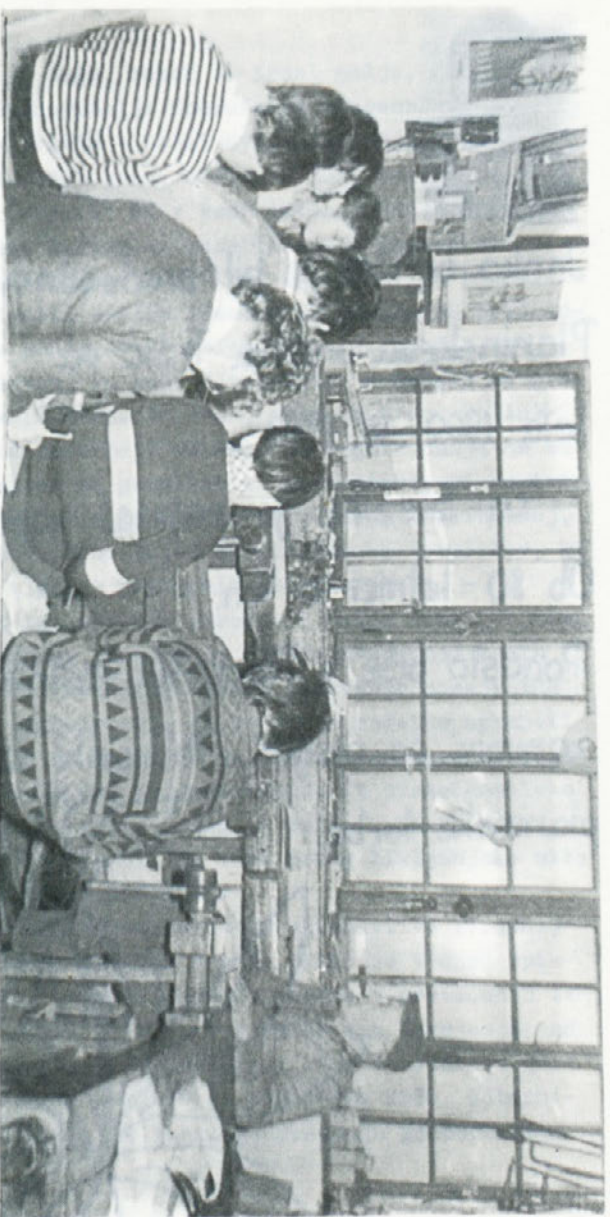
Žiga Plaminč,
8. razred

Najbolj sem si zapomnil, da
se z oblikovanjem lesa ukvarja
že 50 let, pa se še nikoli ni
umazal do krti.

Tomaz Japart,
6. razred

Pred odhodom domov sem si
zapisal še nekaj modrih
nasevetov izkušenega plaminca:
Poslušati je treba izkušene ljudi.
Če kdo zna kaj nasvetiti, mu
tega mišče ne more vzeti.

Uroš Lampič, 7. razred

Če hodiš v gore, je treba hoditi z glavo.
Gora je lahko tudi zahrblma.
Za hax je hdo sprostem, to maj tudi maredi.

Fotografiral
Matjaž Smolej, 8. razred

Janko Lončar je bil predsednik
Planinskega društva Tržič od
leta 1960 do 1980.

Ža Stezice je napisal zapisa:
Ob 80-letnici in Vrh.

Pogosto piše v Planinski vestnik. Zelo
zanimivi so njegovi Pobranci iz
planinske torbe.

Ob 80-letnici

Že dolgo je tega, odkar so trdni možje, domoljubi in gorniki - ustanovitelji Podružnice Slovenskega planinskega društva v Trziču - našli svoj poslednji kraj počitka ob vznožju domačih gora. Odšli so tudi nekateri zaslužni možje in žene, ki so v vseh letih obstoja društva z nenehnim delom, skrbjo in nesebičnostjo obvarovali prevzeto dediščino. Združeni so bili v enoti, ki je preživela vse pretrse. Zvesti svojim idealom in izročilom predhodnikov, so nam v ponos in s hvaležnostjo se spominjamo njihovih prizadevanj in požrtvovalnosti, s katero so gradili in obvarovali svoje in sedaj naše društvo. Dolžni smo jim hvalo in poskrbeti moramo, da spomin nanje ne bo zbledel. Spominjamo se gornikov in partizanov, ki so žrtvovali svoja življenja za uresničitev idej, tistih idej, ki tudi planinstvu niso tuje. Spominjamo se tovarišev, ki so jim nesreče v gorah pretrgale nit življenja.

Osemdeset let obstoja naroda ni dolga doba. Ob tem, da so leta narodnega prebujenja odmaknjena komaj kakih 150 let, osemdeset let društvenega delovanja pomeni, da so Tržičani to organizacijo že ob samem začetku sprejeli za svojo in da so jo in jo mi še danes imamo za narazdružen in nepogrešljiv del svojega kraja. Ta pretečena leta pomenijo izpolnitev prizadevanj in želja ustanoviteljev ter vseh kasnejših članov. So tudi dokaz življenjske sile in jamstvo za nadaljnji obstoj.

V društveni kroniki je datum ustanovitve 17. junij 1908. leta vpisan z zlatimi črkami. Niso pa v njej vpisane skrbi, delo, prizadevanja in tegobe v pretečenih letih. Le kdo bi mogel opisati vse, prav vsa dogajanja, od organizacijskega dela, do markerjev in nadelovalcev gorskih poti, ljudi, ki so gradili planinske koče, odbornikov in članov, ki so imeli naloge urejanja gospodarstva

društva, pa članov, ki so svoj prosti čas namenili vzgoji mladine, vodili mladež na planine in skrbeli za gorsko stražo; propagandistov, alpinistov in fotoamaterjev, ki so se trudili gore približati vsakemu. Niso zapisana vsa nesebična dejanja gorskih reševalcev in ne vsi drobni in mogočni dokazi planinskega tovarištva. Zabeležena niso ne razočaranja ne veselja in sreča doživetja v gorah. Vsega tega še tako popolna kronika ne more zajeti.

Zgodovina tržiškega planinskega društva govori o delu le v grobih obrisih, o uspehih in neuspehih, zapisana so imena voljenih odbornikov in navdušencev. Vpisani so pomembni datumi, niso pa vpisani žulji in znoj prostovoljnega dela članov, skromnih in neopaznih, brez katerih si ni mogoče predstavljati uspešnega dela in katerih zasluge moramo ceniti popolnoma enako kot tiste od izvoljenih odbornikov.

Mladi, ki ste na začetku svojih življenjskih poti in ki ste se že ali pa se boste podali na planine in na vrhove gora, vedite, da gora ni le geografski pojem. Glejte jo kot bistven del okolja, v katerem živite. Pomagajo naj vam iskati in najti srečo in zadovoljstvo. Postavljajo vam tudi pogoje! Zahtevajo trdne in krepke ljudi, seznanjene z varstvom okolja in z nevarnostmi, ki jih utegnejo srežati tudi tamkaj. Svoje prelesti nudijo in podarjajo vzgojenim in dobronamernim s tovarištvom prežetim gornikom, ki pri njih iščejo sprostitev.

9.februar 1983

Janko Lončar

Spodaj vzdolž cele dolge doline leži meglena odeja. Tu zgoraj pa se vse blešči v žarkih jutranjega sonca. S pogledom objamem ves širni nazobčan obroč gora. Debelo uro in še druge pol v spokojnem miru poseđam okrog napol podrte kotine oznake in se predajem blagodatni dani le gornikom. Na vzhodu so vidni domači vrhovi Karavank, severno se pne Triglav, obdan s svojimi vazali, na jugu je rajda bohinjskih in tolminskih gore, na zahodu pa visoka planota Komne, izza katere se dviga Krn.

Počasi je sonce od Ukanca navzdol po dolini redčilo meglo. Scefrana kot kosmi vate se je krotovičila in se spreminjala v nič. Gladino jezera, tokrat petrolejske barve, je jutranji vetrič rahlo nakodral. Skoraj naenkrat in neopazno je sonce meglo posrkalo tudi nad Ribčevim lazom in Bohinjsko Bistrico.

Praznično vzdušje doživljam na Pršivcu. Gorska krajina se od tu kaže v vsej svoji razsežnosti in raznolikosti. Malo je podobnih vrhov, s katerih je razgled tako popoln. Prav težko se človek odloči za sestop. Ob soncu, čistem, neoskrunjenem okolju in lepotah, kakršne doživiš le redkokdaj, zadržuješ dih in odlašaaš odhod. A čas, ta večni preganjalec, ti ne pusti, da bi se do sitega naužil. Iskanje prelesti nadaljuješ ...

Februar, 1988

Janko Lončar

Gore so mi bile prijatelj in stiši, pa tudi
in dobrem.

N. Salberger

Fotografiral
Jure Meglič, G. r.

Nekateri Tržičani, ljubitelji gora, so svojo ljubezen in navdušenje nad lepoto naših vrhov izpovedali v svojih pesmih. Prosili smo jih, da nam povedo kaj o svojih pesmih, o gorah.

Vseh v tej številki nismo predstavili, ker bomo s to temo nadaljevali tudi v bodoče.

Tokrat bralcem Stezic predstavljamo može, ki niso le pisali pesmi, ampak imajo za tržiško planinstvo in alpinizem tudi druge zasluge.

Visoka plamina - skerne shale
smežni plazovi in garmojc steze
tu Zelenica je, gorški maš kaj...

Dorca Kralj

Kjer visoke so plamime, skrita sila vleče me.

Marjam Perho

Oj Dobriča maša - prizade si dar!

Vili Perho

Ko se ma Kal hot plamimec povzpneš...

Heli Zech

Težišča dolina se smeje,
ho sonce jo zlato obseje...

Mato Mežek

Zelemica.

Vroba plamina - strne skale
snežni plavci in gume stari
to Zelemica je, gorski naš kraj
opučen jo v pesmi našej.

Sonce že vzhaja izra, starih vrhov
ganci hitijo pred snežnih plav
lovca s pogledom jim skrbnim sledi
vol sreče sree, mi vdehti.

Žre koruzo ob vnožju plavim
vetro pihlja preko gorskih stmin
sonce poljublja snežni kristal
studencek, vrtja preko skal.

Oj huda mila, lovec lepoto gore,
v skalah plavne cvet mihi pre,
nič ne bom šteljal, cvet bom jeljal,
ga vdehti, soji bom skal.

Dorco Kralj.

Pesmico Dorco Kraljenu že poznamo, že
vrsto let s svojimi pesmimi sodeluje z
mami v solškem glasilu.
Tokrat je tu pesem Zelemica.

Pogovor z Marjanom Perhom

Kaj Vas je spodbudilo za pisanje pesmi? Kaj Vam pomenijo?

Kaj bi rekel? Mislil, da je bilo v gorah veliko doživetij, tako so vse moje pesmi s planinsko temo. Spominim se povojnega časa. Planinske kočice so bile požgane. Planinsko društvo se je lotilo obnove. Društveno življenje je zaživel. Mladina, takrat sem bil tudi jaz med mladimi, je pomagala pri gradnji planinskih domov. Dom na planini Šiji, kočica Pod Storžičem, obnavljali smo kočico na Dobrči, na Kofcah. Bivak v Storžiču. Delovne akcije je spremljala pesem. Predvsem planinska pesem. Združevala je mlade, jih spodbujala, dajala voljo in zagon pri delu.

V planinski pesmi sem opeval lepoto gora, gorskih dolin, planinskih vrhov, žumenje gozdov, žvižganje vetra visoko v gorah pa tudi okoli senikov in planinskih koč. Ljubezen do dekleta. Tudi smrt planinskega tovariša.

Povejte nam naslove nekaj Vaših planinskih pesmi. Kdaj ste jih napisali?

Leta 1947 sem napisal pesem Oj, Storžič je moje kraljestvo.

1948 - Od triglavskega veter gorovja,
1951 - Kjer visoke so planine,
1954 - Zelenica,
1972 - Tamar,
1955 - Mladi alpinisti - Kriška gora,
1957 - Z vrvmi in klini,
1963 - Sredi stene je stezica,
1947 - Janez in Micka,
1958 - V dolino plaz grmi.

Vse te pesmi so nastale v času mojega aktivnega udejstvovanja v gorah. V krajih, kjer sem plezal, npr. v Triglavski steni, smučal na Zelenici. Petnajst let sem oskrboval planinske koče in domove: Pod Storžičem, na Zelenici in v Tamarju. Vse pesmi, ki sem jih naštel, sem uglasbil in napisal besedilo sam. Najprej sem skomponiral melodijo, jo zaigral na kitaro, nato pa napisal primerno besedilo. Sicer pa so te moje pesmi po svoje aranžirali in spreminjali besedila razni planinski zanesenjaki, seveda brez mojega pristanka.

Kje so bile objavljene Vaše pesmi, kdo jih poje?

Pesem Janez in Micka je bila objavljena 1948, pel in igral jo je prvi tržiški ansambel BOČAK - ZIBLER. Izdana je bila tudi plošča Janez in Micka.

Pesem Oj, Storžič je moje kraljestvo pojejo različni zbori. Tudi Radio Ljubljana jo oddaja, Radio Tržič. Pojo jo bratje Zupan, Škofjeloški pevski zbor upokojencev. Na plošči Mihe Dovžana so: Od triglavskega veter gorovja, Kjer visoke so planine in Zelenica. Pojejo jih bratje Zupan, pevski kvintet Spev iz Škofje Loke; Dovžanov ansambel.

OJ STORŽIČ JE NAŠE KRALJESTVO

Oj Storžič je naše kraljestvo, domovina,
v soncu žariš, kakor biser, planina.

Videl sem enkrat ta kraj,
želim si ga večno nazaj, planinski raj.

Ljubezen žrtvujem za tebe, domovina.

Srce te pozabit` ne more, planina.

Kdor videl je enkrat ta kraj,

želi si ga večno nazaj, planinski raj.

ZELENICA

Zelenica naša je edinstvena,
so stene polne kozorogov,
je cvetja poln ta krasni gorski svet,
zato ta kraj me vleče spet nazaj.

V dolinco se je pomaknil kozorog,
zapadel sneg begunjski plaz in breg,
Zelenica naša, alpske smuke raj,
zato ta kraj me vleče spet nazaj.

"Gorenjci" pojo pesem Mladi alpinisti.

Pesem Z vrvmi in klini pojo bratje Zupan. Ob 90-letnici Planinske zveze Slovenije jo je pela in igrala Slovenska filharmonija v Cankarjevem domu v Ljubljani. To je bilo 1983. leta. Vse te pesmi so posnete na ploščah, sedaj že tudi na kasetah.

Ob 80-letnici tovarne Peko je izšla velika plošča, na njej je tudi moja pesem Od triglavskega veter gorovja.

Večino svojih pesmi sem uglasbil sam. Pojo jih že skoraj štiri desetletja. Imajo alpski melos. Nekatere so aranžirali razni dirigenti (Frelih, Foršek, Šarabon). Praviijo, da je nekaj kar ponarodelih. Vesel sem, da planinci radi pojo moje pesmi. Naj jih pojo še potem, ko mene več ne bo.

In kaj Vam pomenijo gore, planine, stene?

Že z devetnajstimi leti sem se pričel ukvarjati z alpinizmom. V planine pa sem začel hoditi že s šestimi leti. S hojo v gore so me zastrupili starejši tržiški planinci, Karol Globočnik, Avgust Primožič, Nadko Salberger. Gore so me sproščale, predvsem pa vplivale na telesno in duševno uravnoveženost. Mislim, da je za mladega človeka vseeno, katera športna panoga ga priveže. V planinstvu sicer ni športnega tekmovanja. Je pa veliko notranjih doživetij, prijateljstva, pri premagovanju težav v stenah pa izredno močno tovarištvo. Vse navdušenje, lepo doživetje v gorah sem izpovedal v pesmi.

Lepo je kjerkoli v gorah, lahko hodiš počasi, tudi sedeš lahko povsod, vendar moraš paziti, da ne pohodiš gor-skih rožic.

MLADI ALPINISTI

Mi smo mladi alpinisti, moč iz nas žari,
v belih poljanah sila nam vzkipi.
Silna je borba slovenskih sinov,
pot si utiramo do najvišjih vrhov.

S cepini in klini v steni se borimo,
priti na vrh gore naše so želje.
Na vrhu je razgled po zemlji naši naokrog,
na ljubo domačijo in slovenski rod.

Z VRVMI IN KLINI

Z vrvmi in klini in pa cepini
borimo se mi sredi sten.
Mi smo gorá sinovi
in vrhovi so raj naših sanj.

Na vrh gorá, na vrh gorá je blesk snega
in sonce vroče nam žari obraz.
Mi smo gorá sinovi
in vrhovi so raj naših sanj.

Zvenijo klini, kladivo poje,
udarci odmevajo od sten.
Mi smo mladi alpinisti
in planike nam kažejo poti.

Stena strma, a naša trma
poguma vliva in moči.
Mi smo gorá sinovi
in vrhovi so naše poti.

Naše sile hud boj so bile,
v steni borba je z gorá.
Mi smo skromni alpinisti,
góra zmago uživati nam da.

Pesem krasna in grla jasna,
da vriski odmevajo od gorá.
Mi vrhov smo gospodarji,
sten prepadnih smo vladarji.

Nam lahko poveste še nekaj podatkov o svojem življenju?

Rodil sem se 11. aprila 1926 v Tržiču. Osnovno in meščansko šolo sem obiskoval v Tržiču. V tovarni usnja - Runo - sem se izučil za usnjarja. Po končani trgovski, komercialni šoli sem bil komercialist v trgovini Runo in v Astri v Ljubljani. Ker pa so me privlačile planine, sem šel za oskrbnika doma Pod Storžičem, na Zelenici, deset let sem bil v domu v Tamarju, nazadnje pa v planinskem domu na Krvavcu.

Preden pa na strani naših Stezic napišemo nekaj njegovih pesmi, pa povejmo še to, da je dobil Marjan Perko za svoje delo visoka priznanja.

"Od Planinske zveze Jugoslavije in Planinske zveze Slovenije sem bil odlikovan z vsemi srebrnimi in zlatimi značkami. Prav tako z Zlatorogovo plaketo."

STORŽIC

priladil: F. Švabon

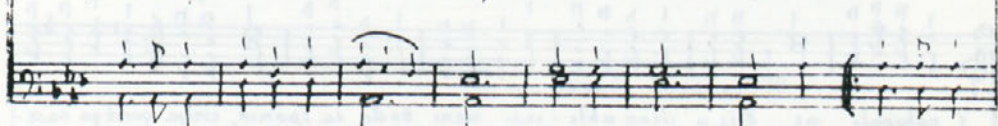
AVTOR: PERKO HARJAN

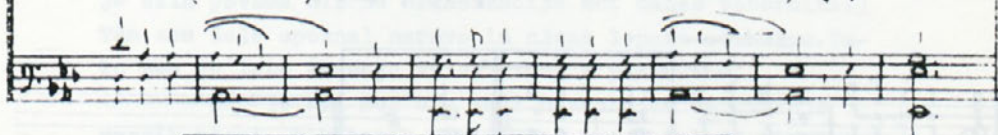
1. Oj storžic je naše kral-je-stro, do-mo-vi-na. v
2. Lu-bezen sr-tvujem za te-be, oj pla-ni-na. Sr-

1. soncu za-riš kakor bi-ser, oj pla-ni-na. Le enkrat b'rad
2. ce te po-zabiš ne mo-re, do-mo-vi-na.

videl ta kra-j zé-lebisi rednoma za-j, v pla-nin-

ski raj — Le - raj — - raj.

Trzin, 18.3.1970.

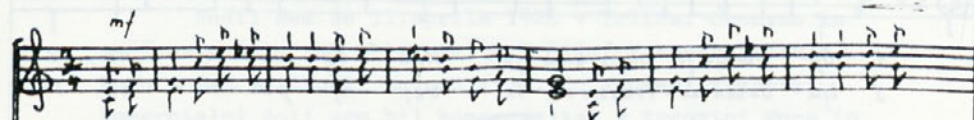

Handwritten signature

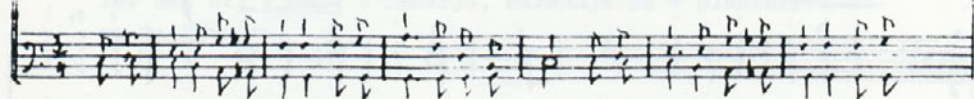
KJER VISOKE SO PLANINE

priređil : F. Šarabon

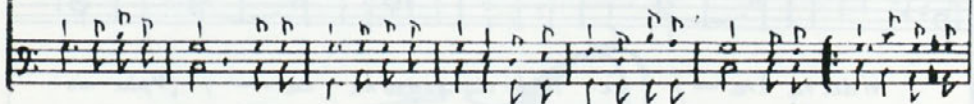
AVTOR PERKO MARJAN

1. kjer vi sote so planine skrita sila vleče me, tam kjer rododendrum raste, bodo
2. vhladni zezali, bom počival, mah prerastel be moj grob, al' pri - jatelj ti boš veiral, kar mi

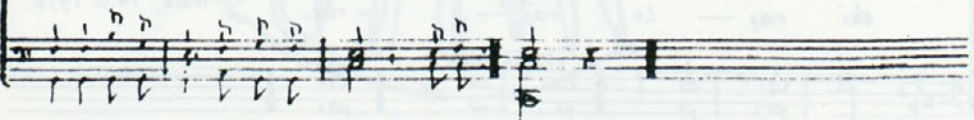

1. pokopali me. Kriz u steno ukle - salu meni bodo za spomin, cvetja gorstiga nase.
2. usojeno ni bilo. Utrga, belo si pla ni - ko znaše zemlje erasla je, raj je rsa ljubezni

1. jali, enci - jan in rdeci vol - cin. cvetja - cin.
2. moja, kine dekla je rgo - re. raj je - re.

Trzin, 18. 3. 1970.

perko marjan

Vili Pezho

Tržič, 20.II.1988

Že kot otrok sem vzljubil naravo. Leta 1934 je bilo v Tržiču ustanovljeno društvo Ljubeljski steg skavtov in planink, v katerega sem se tudi jaz vpisal. (To je bila povsem slična organizacija kot danes taborniki.) Tam sem šele spoznal naravo in njene lepote od blizu. Tako sem se leto kasneje vpisal tudi k planincem.

Ker je bil moj oče tudi navdahnjen za pisanje raznih pesmi, v katerih je izražal svoja čustva ob raznih priložnostih, posebno pa do okolja, v katerem je živel, (rojen je bil na Zg. Veternem pod Kriško goro), zato izvirajo njegove pesmi predvsem iz tega okolja. Jaz sem večkrat opazoval očeta pri pisanju teh vrstic, pa mi je nekoč dejal: "Pesnice pišem, še ti kaj poskusi." Bila je jesen, lastovke so se zbirale za odlet v toplejše južne kraje, pa mi je dejal: "Napiši nekaj o lastovici!" Usedel sem se in začel prve vrstice, boljše rečeno besede. Gledam okoli sebe in skozi okno ter gledam zopet lastovice in premišljujem. Počasi sem se odločil in začel pisati. Tako mi je uspelo napisati pesem o lastovici.

Seveda mi jo je oče še malo popravil in tako je nastala moja "Lastavica". Ker je kratka, pa sem jo kar napisal:

Res je lepa lastavica in živahna, ljubka je,
tudi pridna je ta ptica, le od nje učimo se!

Zgodaj vrne se spomladi v naše kraje gorski raj,
vsako leto po navadi vseh pa le ni več nazaj.

Pesmica je nastala, ko sem hodil v 3. razred. No, ta je bila moja prva pesmica, če tako rečem. Napisal sem še nekaj pesmi, seveda večinoma iz okolja, v katerem sem takrat in še danes najraje živim in se tudi najbolje počutim, to so pač planine in vršaci v okolici Tržiča, čeprav moram povedati, da tudi druge. Seveda mi je pri srcu tudi Triglav. Če ne bi bil na njem, se ne bi počutil Slovenec.

No, pa prehajam na drugo vprašanje.

Napisal sem pesem o Kofcah, ki je nastala takrat, ko je bil postavljen sedanji prizidek. Vzrok, da sem jo napisal ni bil samo ta, pač pa me je vedno kar bolelo pri srcu, ker Kofce, ki so tako krasna planina, s Kočuto v ozadju, nima svojih verzov. Napisana je bila v letu 1985.

Druga, ki sem jo napisal, je Dobrča. Leta 1974 je stara kočica pogorela. Tržiški planinci smo se takoj lotili del. Odstranjevali smo ruševine, oziroma nogorišče. Ko smo to opravili in že tudi prej, smo se lotili izkopa peska. Ta izkop je bil kar precej oddaljen od kočice, pri lesi, kot planinci pravimo. To je na južni strani Dobrče. Kadar sem imel dopoldanski "hiht", sem hodil pesek kopat z ostalimi prijatelji popoldan, če sem pa delal popoldan, pa smo hodili

na izkop peska zgodaj zjutraj, popoldan pa seveda v predilnico na delo. Pesem, oziroma posamezne kitice, sem "postudiral" po navadi po poti ob povratku z dela. Doma sem jih spravil na papir. Nato sem šel po nekaj dneh k znanemu Franciju Šarabonu, kjer sva jo skupaj še malo izpilila. Franci je vzel v roko piščalko in "probal", kaj bo najbolje "pasalo". Igral in preizkušal je večkrat in seveda nazadnje mu je uspelo. Od začetka so "Dobrčo" peli Šarabonov oktet, potem pa še bratje Zupan. Posneta je na Pekovi plošči, ki je izšla ob obletnici tovarne. Ker sem tudi član pevskega zbora BPT, imamo po navadi za zaključek poletja koncert na Kalu. Ob prijetni brunarici pojemo in se veselimo. Gledal sem okoli sebe, opazoval krasote naših gora in v glavo mi je šinila misel, da napišem tudi nekaj o Kalu. To sem lani (1987) napisal in jo recitiral pred začetkom koncerta. Besedilo te pesmi, kot ostalih, prilagam.

Da bi bil krog zaključen, sem napisal še pesem Tržiški kot, katera združuje še vse tiste planine, o katerih še ni pisal nihče. Te vrstice so bile napisane 14.III.1979.

Planine mi pomenijo skoraj vse. Minilo je že 25 let, odkar sem načelnik markacijskega odseka pri PD Tržič. S tovariši, ki so meni enaki, opravljamo pomembna dela, ki vodijo planin željne planince in vse ostale do naših postojank in vrhov.

Menim, da bi storil krivico, če ne bi omenil poimensko vseh tistih, ki so z veseljem čistili in markirali ter lezli po skalah v stene Storžiča, vrhov in grebena Košute. Tam je sicer najtežje. Popravljati, varovati s klini in jeklenimi vrvmi ter nadaljevati novo pot, nositi s seboj

težko orodje (dleta, kladiva, kline, pa še barvo in seveda še vso svojo opremo), res ni lahko. V teh 25 letih so z menoj sodelovali: brat Janez Perko s pokojno in sedanja ženo, Meglič Janko. Janez in Janko sta opravljala vedno najbolj nevarna dela v stenah, kjer sta za to najbolj sposobna. Markirali pa so še: Regajs Jurij z ženo Anico, pokojni Mejc Lojze, moja sinova Vili in Marjan, Vrhovšek Ivko, Zech Heli (čeprav invalid), Perko Cveto, Knific Franc, Globočnik Karel ter Zupan Miro in Dani.

Sedaj pa vzgajamo mladi rod. Lani v juliju so prve markacije napleskali pod Storžičem s travnika v smeri žrtvam gora in sicer: Polajnar Tomo (osemletni), Jerneja Perko (14 let) ter Vojko Perko (13 let), ki je lani v Krmi opravil izpit za markacista. Le tako je prihodnost organizirana.

Vili Perko, sem rojen 21.II.1924. Po končani meščanski šoli leta 1939, sem bil skoraj dve leti brez dela. Potem sem se zaposlil v BPT, kjer sem nazadnje opravljal delovno dolžnost vodja izmene (nadmojster), od koder sem 1.junija 1985 odšel po 40 letih dela v pokoj.

S tovariškimi pozdravi!

Vili Perko, st.

KAL.....!

Oj Kal ti "Vojarska planina"
ob vznožju tvojem vije se dolina,
okrog gozdovi, travniki zeleni,
ki z rožcami so posejani.

Na trate tvoje vsakdo rad prihaja
ki lepota in sveži zrak
seveda mu ugaja,
saj še divjad ni šla od tod
to znak svežine, zdravja in lepote.

Vsak pogled tu naokrog,
mir, zelenje vsepovsod
vsako leto mi se tu dobimo,
da zapojemo se veselimo.

Zakaj se vračam spet nazaj?
V ta prelep prirodni gaj,
saj tu za nas je res lepo,
zato naj fantje kar začno!

V Tržiču, 1.4.1987

DOBRČA

Oj, Dobrča, Dobrča krasna
sosedu številnih planin
v vencu gora si nam jasna
lepota gorenjskih v davnin.

Ko jutranje sonce planino osvetli,
takrat se od sreče oko orosi.
Zelena livada pokaže svoj čar,
oj, Dobrča naša - prirode si dar!

Kot tepih zeleni, pomladi
na tisoče rožic cveti,
lepote in užitka nam nudi,
res krasna si Dobrča ti.

Iz tvojega vrha razgled je pa tak,
da težko je reči kje ti je enak.
Ko gledaš na Storžič in Triglav
in Bled, morda to bo vedel le
redki vseved.

Poti so na gosto speljane,
ki vodijo nas v en sam cilj,
na tvoje bi prišel poljane,
gotovo vsak srečen bi bil.

Zvečer, ko spet noč se spusti na goro
nebrojno se lučic v dolini prižge.
Narava prelepa pokoja želi
saj biser Gorenjske si Dobrča ti.

KOFCE

Pod Košuto zeleno,
planinska kočica stoji,
vse naokoli z rožicami posejano,
nad njo pa Vel' ki vrh bedi.

Kofce se že dolgo pravi
planinici tam pod goro,
lep razgled nam se najavi,
brž ko prideš prav na njo.

Mogočni vsi Košute so vrhovi
znani daleč naokrog,
s severa s skalami obdani,
dostop do njih težko mogoč.

Oj, Kofce, pravi si planinski kraj,
kdor le enkrat te obišče,
želi še večkrat si nazaj,
nazaj v ta gorski raj!

TRŽIČ V PESMI

Poznaš to mestoce, Tržič?
En samcat kup nagostnih hiš,
ki s prsti štirimi nared,
nenehno tipljejo v nov svet.
Poznaš ta stisnjeni kotlič,
med stenami hribov, gora,
vrhov presinjih Karavank,
vsekdar zate vabljevih znank?

Iz dveh dolin se vijeta,
dva traka živosrebrna,
sta Bistrica in Mošenik.
Pa glej njun tek, kako vabeč
skoz mestoce živokipeč,
nemudoma nizdol beži
v združitev, ki mu težka ni.

Ves ta šumot, ropot, nemir,
le tebi je življenja vir,
kdor zna ceniti vodno moč,
vrtež turbin čez dan in noč
in ve, da tod deloven rod
stoletja bije vztrajen boj,
za kruh pošten, za svoj obstoj,
ne vprašal bo, od kod vse to.
Tovore platna raznih vrst,
izdelek usnja, čevljev čvrst,
iz jekla srpov in kosa,
stvari nešteto iz lesa.

Izborna dela tvojih rok,
tujina snubi vsepovsod,
ko njih sloves utira pot
čez morja si na vzhod, zahod.
Tako Tržič, simbol si ti,
za blagor naše skupnosti!

Pesem mojega očeta Ivana Perka,
napisana leta 1948

Heli Zech o xebi

Predstavitev!

Naj se vam predstavim. Ime mi je Heli Zech, star sem šestinpetdeset let in sem po poklicu čevljar - ski tehnik, čeprav danes po državnem izpitu delam v arhivu naše delovne organizacije. Rodil sem se v Jelendolu. Tu ob mrzlih, v dolino hitečih vodah, so mi sojenice v zibelko položile veselje do žive besede. Le te uokvirjam v že staromodne verze, pa vendar, zakaj v njih ne bi opeval našo prelepo Dolino, njene ledene vode in zgodovino? Zakaj ne bi govoril o naših čudovitih gorah in planinah? O njihovih nevarnostih in lepoti? O ljudeh, ki iščejo v njih svobodo duha v premagovanju lastnih slabosti in skalnih previsov. Zakaj ne bi ovekovečil strah pred prepadi ali lepoto gorskega cvetja, pa čeprav le na ljudski način, vendar doživetem? Da, take in podobne misli so se mi rojevale in ko so naši otroci zrasli, sem našel tudi čas za izpolnitev že davne želje. Nisem namreč imel te sreče kakor vi, da bi se učil svoj materin jezik. Kajti dolgo sem živel izven naših meja še kot otrok. Zato mi je morda slovenski jezik toliko bolj pri srcu.

Kot planinec, gorski stražar, markacist in žičničar sem naš gorski svet drugače doživljal kakor drugi. Si lahko predstavljate prijetnejše srečanje po dolgi pusti poti, ko vas avrikelj iz svoje razpoke v skali nad potjo pozdravlja? Nežni cvet mi je kar sam dal idejo za pesem o njem.

Šop krhkih trobentic
mi na stebelu rumeni,
globoko v razpoki
mi korenina leži,
posrka mi hrano za
vse liste, cvetlice,
zares smo vesele
me tovarišice!

V skalovju cvetimo
že meseca maja,
če nam le vreme
preveč ne nagaja,
ko pa se v soncu
naš lik razcveti,
tvojemu srcu
pomoči več ni!

Mnogo radosti smo
ljudem naklonili,
z našo lepoto
srca razveselili,
le eno željo me
cvetlice imamo,
kajti le žive vas
razveseliti znamo!

Ko se na Kal, kot
planinec povzpneš,
ter dalje nameravaš
da na Kofce še greš,
oskrbnik ti ponudi
kar koli premore,
da si sit in odžejan
ogledaš okoliške gore.

Kamor koli ozreš se
na prelepe planine,
ali navzdol v te
strme, senčne doline,
ti od zadovoljstva
zavriska razgreto srce,
domovino objel bi,
objel tovariše vse.

S ponosom ugotavljaš,
kako je tukaj lepo,
tu ti uvidiš, kako
modro je naše nebo,
zavedaj se vedno, ko
gledaš ta gorski venec,
da v srcu in za svet -
boš vedno Slovenec!

Tiho, rahlo snežinka pade
 njej sledi jih vedno več,
 mrak se med vrhove krade,
 ko sneg zapade nizki sleč.
 Plast snega pokriva že ruševje
 pa še vedno pada sneg z neba,
 novi dan pogleda tja med drevje,
 kako lepo je, povedat' se ne da.

Vse okroglo, oblo je zalito
 drevje, skale in melišče,
 vendar strah prikrito
 človeško pamet išče.
 Kajti za lepoto skrita
 se nevarnost že najavlja,
 še v zraku čutiš, da
 nesreča se pripravlja.

Na enkrat se razpokica razširi
 hiti do vznožja tihih skal,
 se gladka površina našopiri
 zamolklo bobnenje nikne s tal.
 Že se lomi, trga in kipi
 snežne mase se nizzol vale,
 krik umiranja se hitro okrepi
 mimo tebe vse drvi celo skale.

Zadnji stok iztrga pišč okolju,
 nato se vse počasi umiri,
 smrt kakor na bojnem polju
 oledenela ti je vročo kri.
 Tišina leže zdaj moreče
 na umirjajoče ti srce,
 več ne pozna nobene sreče -
 lica tvoja zdaj b l e d e !

Vas je bilo že strah? V mislih imam tisti strah, ko nad sabo zagledate plaz, ki vali neizmerne količine snega in kamenja, kakor ogromen val stokajoč glasno po strmini navzdol! Bolje, da ne, kajti še danes ne morem mimo spomina na mlade fante in profesorja iz Iskre. Z mojo pesmijo hočem povedati, kako je tudi lepota v gorah včasih varljiva in od tu pesem Plaz.

Pesmica o Kalu se je rodila ob priliki koncerta MPZ BPT Tržič. Prelepo okolje, bližnje gore in lepe narodne pesmi so porodile ponos, da smo ravno Slovenci tisti, katerim je dana tako lepa domovina.

In nazadnje, komu niso znani uspehi planinskih odprav v daljnih himalajskih gorah? Yalung Kang med njimi nam je za vedno obdržal našega tovariša in rojaka Boruta Berganta. Ta pesem zanj je naše zadnje, zadnje slovo, zadnji krik bolečine po izgubljenem tovarišu v nam tako tujih in mrzlih stenah Yalung Kanga.

Del mojih pesmi so v Dolini oziroma Jelendolu predstavili člani KUD Jelendol ob 29. novembru, prazniku naše domovine, leta 1987. Nekaj pesmi je objavil časopis SOZD Mercator v Ljubljani, večji del pa glasilo KŹK Gorenjske Kranj. Nekaj priložnostnih pesmi sem sam recitiral ob tednu upokojujencev leta 1986 in 1987 ter ob 10. obletnici MPZ DU Tržič in ob koncertih MPZ BPT Tržič.

Hvala vam!

Heli Zech

YALUNG KANG ...

(Borutu Bergantu v spomin)

Vse podpise odprave sem
dobil, le tvojega ne,
Yalung Kang te je ubil,
kako krvavi mi srce.

Bil si alpinist
po letih tako mlad,
drzen in čist, da,
gore si imel rad.

Sedaj solze orosijo
žalujoče oko,
kje zdaj ležiš
stegujoče roko . . . ?

Mato Mežica

Rodil sem se v Tržiču, na Koroški cesti, včasih so rekli v "zgoranjem koncu"/ bivša Ljubeljska cesta /. Že kot otrok sem se vsako jutro povzpел na okno spalnice, od koder je bil lep razgled na moje rojstno mesto Tržič, na okoliške gozdove in hribe. Najbolj pa me je očarala lepa Begunjščica; še posebno, kadar jo je pobelil prvi sneg in obsijalo jutranje sonce.

Začel sem hoditi v planine, najprej z očetom, pozneje v družbi, večkrat tudi sam. Ko sem odkrival lepoto gora, se mi je porodila misel, da bi poizkusil to krasoto opisati. Tako je nastala prva pesem.

Planine mi pomenijo smisel življenja, zdravje, duševno zadovoljstvo, sprostitev, odkrivanje naravnih lepot moje domovine. Pa tudi nova poznanstva in pridobivanje novih prijateljev. Kdor zahaja v gore in obiskuje planinske kočice, je zdrav v duši in srcu.

Nekaj naslovov mojih pesmi:

Begunjščica, Beli Triglav, Kriška gora, Tržiška dolina
se smeje, Prelep je naš Tržič, Kofce, Pomlad v hribih,
Moja domovina, Pod rodni krov, Gremo v planine.

Nekaj je uglasbenih: Kofce, Kriška gora, Tržiška dolina,
Beli Triglav.

Štiri pesmi so posnete na kaseti Kvinteta bratov Zupan.

Rojen sem 21. 2. 1928, sem "Trščan".

TRŽIŠKA DOLINA

1. Tržiška dolina se smeje
ko sonce jo zlato obseje
in pesem nam jutro oznani
iz spanja nas sladkega zdrami.
2. Ko fant se v planino odpravlja
ga dèkle pri oknu pozdravlja,
vesela je, da ga spet vidi
in pravi, kar kmalu še pridi.
3. Zvečer pa, ko mesec posveti
so fantje spet skupaj z dekleti,
veselo se skup' zavrtijo
potem pa pri ljubčah zaspijo.

Mato Mežek

1. Ko odpravim se v planino
jutro v soncu se budi,
in zapuščam dom,dolino
ki še sanja,sladko spi.
2. Premagujem vse strmine
v srcu mi zastane dih,
se zagledam tja v pečine
miren kraj,prelep in tih.
3. Oj planina,ti prostrana
Kofce,naš gorenjski raj,
s cvetjem vsa si posejana,
ko prihaja mesec maj.
4. Tudi ko te sneg pokrije
vsa v zarji zažariš,
svetlo sonce te obsije
v kristalih zablestiš,
5. Venec te vrhov obkroža
z-njih razgled je res krasan,
po Koroški,tja do Roža
in pa na gorenjsko stran.
6. Kje še lepša je narava
čudoviti gorski svet,
Kofce,ti planina prava
gori rad se vračam spet.

TRIGLAV

Ko oziram ~~sa~~ v goro
mi pri srcu je toplo,
vedno znova tja me vleče
zajokal bi od sreče.

Z vrha našega Triglava
mi pogled v dalji plava,
ko deželo občudujem
nad krasoto se radujem.

To je pravo doživetje
čudežno mi razodetje,
moja tu je domovina
po lepoti res edina.

Otroci

Le hodite po stezicah
vrh planine in gore,
pijte vodo v studencu
ki iz naše zemlje je.

Mato Mežek

Na Dobriči

Fotografiral
Jure Meglič, 6. razr.

Stanko Stritih

V petek, 8. januarja, sta naše planince pionirje in člane literarno-novinarskega krožka obiskala predsednik Planinskega društva Tržič, tovariš Stanko Stritih, in načelnik sekcije za varstvo narave pri Planinskem društvu Tržič, tovariš Janko Meglič.

Oba sta nam povedala mnogo lepega in koristnega o planinah, o planinarjenju in o odnosu človeka do narave.

Zapisala sem si nekaj misli tovariša Stritiha:

"Planinec je lahko vsak, tudi otroci. Prvič sem šel v hribe, ko sem bil še zelo majhen. Privabljale so me rože - zajčki. V planine rad hodim in jih imam rad. Planine ne prenesajo grdega ravnanja. Če kdo misli, da je v gorah vse dovoljeno, nima prav. Večkrat so drevesa osmojena, saj pod njimi marsikdo zakuri. Sledovi tega se še posebej poznajo jelki, ki je zelo občutljiva. Koče so marsikje podobne gostilnam. V planine se gre očiščevati duševno in telesno. V planinah so si ljudje bližji. Narava ima rada preproste ljudi. Obzirni moramo biti do rastlin in živali. Ko hodimo v planine, moramo hoditi z odprtimi očmi," je zaključil svoje pripovedovanje.

Tovariš Janko Meglič nam je pokazal kar 131 lepih diapozitivov. Ti so nam prikazovali smuko pozimi, spomladi. Zanimiv rastlinski in živalski svet v gorah.

Obema hvala za obisk na naši šoli. Njune besede mi bodo ostale vedno v spominu, saj imam tudi sama rada naravo.

Alenka Rozman, 5. razr.

Planinsko popoldne na naši šoli

Vabilu naše šole in naših Stezic, ki bodo posvečene planinstvu, sta se prijazno odzvala dva zagrizena planinca; Stanko Stritih, ki je predsednik PD, in njegov tovariš, planinec, Janko Meglič, načelnik sekcije za varstvo narave.

V uvodu je tovariš Stritih pripovedoval, kako postati planinec. Dovolj je že majhen grič, pa ti že prižge iskrico in porodi se ti zamisel, da bi hodil po hribih in občudoval lepote narave, imeti pa moraš tudi odnos do gora. Čuvati moraš naravo, ki jo je ponekod že načel zob časa in človek.

Doživeti planine in vse te lepote, je res nekaj enkratnega, spočije se telo in duh. Najdejo pa se ljudje, ki se do koč pripeljejo z avtom, potem pa obsejajo in puščajo odpadke.

Razlika med planinami in gostilno je velika. V vsaki " oštariji " je petje prepovedano, v gorah pa je pesem najljubša prijateljica ljudi, saj jih zbližuje in umirja.

In kakšna je šele planinska hrana? Kislo mleko z debelo smetano, zabeljeni koruzni žganci in " masunek ".

To je res nekaj enkratnega, česar človek ne pozabi. Pljuča se nadihajo svežega zraka in res si dobre volje.

Prijatelj Stanka Stritiha, planinec Janko Meglič, nam je prikazal diapozitive gora, s katerimi se ukvarja že mnogo let. Tu še enkrat spoznamo prečudovite Julijce in Karavanke.

Vrhovi se svetijo v soncu, spoznavamo čar letnih časov v gorah; od drobnih snežnih kristalov se kakor mavrica odbijajo sončni žarki. Vidimo Triglavsko jezera in vrh Triglava še nekoliko v megli. Opažamo, kako je narava poskrbela za naravno ravnovesje med živalmi. Gamsov mladič, ki si je poškodoval nogo, po štirinajstih dneh dobesedno izgine, štiri neprevidne srne zasuje plaz.

In potem še prečudovito planinsko cvetje, ki je res bogastvo gora.

Oba človeka sta res planinca s srcem in še enkrat nas opominjata, da moramo čuvati naš brezmejni vir lepot-planine.

Gregor Ahačič, 7. razr.

Razširjeno je napačno mišljenje, da je v planinah nad tisoč metrov vse dovoljeno. Če bi bilo to res, bi se kmalu pokazale krvave posledice. Saj se nčasih že! Predvsem v odnosu do drugih planincev in do ohranjanja naravnega okolja.

V planinskem svetu je težko določiti kraj, ki naj bi služil kot smetišče. Že večkrat je bil sprejet sklep, da bomo odpadke odnašali v dolino. Tam bi komunalna služba že po svoje poskrbela za njihovo odstranitev. Ali je to morda težko storiti? Teža se je postopno zmanjšala, prostori pa se je v naravnih mehanizmih celo povečal. Poizkusimo!

Staneko Stritih

Katarina Remškar je zapisala tele misli Stanka Stritih:

" Najlepši del sveta so planine, te pa moramo varovati." Zanj je bila že pred leti pot na Kofce majhen praznik. Dolgo pred odhodom so doma govorili o poti na Kofce.

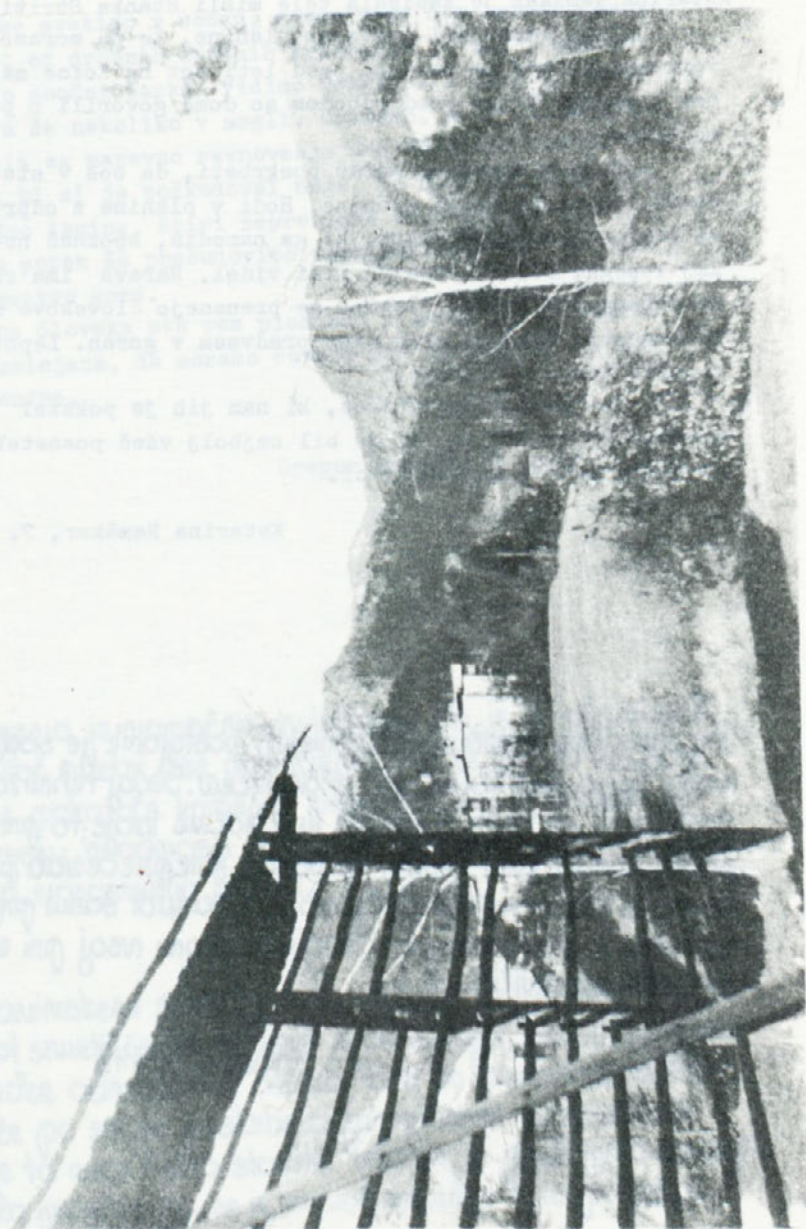
" Že v mladosti moraš poskrbeti, da boš v starosti lahko obiskoval planine. Hodi v planine z odprtimi očmi. Z vsakim korakom, ki ga narediš, spoznaš nekaj lepega, česar morda še nisi videl. Narava ima rada dobrosrčne ljudi. Planine ne prenesejo človekove malomarnosti. Zdaj je zrak čist predvsem v gorah. Lepota v gorah sprosti človeka."

Od vseh diapozitivov, ki nam jih je pokazal tovariš Janko Meglič, mi je bil najbolj všeč posnetek sončnega zahoda na Kredarici.

Katarina Remškar, 7. razr.

Pri zgraditvi številnih planinskih postojank je sodelovalo lepo število vrnetih planincev. Sedaj tehničarja postopno prodirata v višine in oddaljene kraje; to prinaša poleg koristi tudi škodo. To bomo preprečevali predvsem s stalno pripravljenostjo, da tudi sami prispevamo k ravnotežju s svojimi delovi vsaj pri enostavnih opravilih.

Stanko Stritih

Žasnežena Košuta

Triglav

Triglav,
oj Triglav lepote
si čar, ki s soncem prav
ves bleščeče si obsijan. Ti prav
res narave si dar, saj prav tako velik
si kakor vladar. Na tvojem vrhu prav vsakomur
srce se sprosti, tegobe vsakdanje na strani pusti.
Trije vrhovi stoje kot možje, saj najvišji Triglav po njih
dobil je ime. Triglav - ponos vseh naših gora, lepši kot
oganj, ki v mrzli zimi v kaminu trepeta. Triglav kot kralj
in vladar sredi Julijcev stojiš in ponos nase vsem nam deliš.

Lavra Špik, 5. razred

PLANINE,
NARAVA
IN MI

Gore so kot glave velikanov

Jasno jesensko jutro. Živopisane krošnje sramežljivo prebode sončni žarek. Listje pritajeno šumi. Po stezi se enakomerno oglašajo koraki.

Z manjšo skupinico se vzpenjam po pobočju plnine. V dolini, daleč pod nami, se prebuja mestni vrvež. Ljudje kakor mravlje tekajo po opravkih.

Koraki enakomerno odmevajo po gozdni tišini. Žejna usta si oplaknemo z mrzlo studenčnico. Z enakomernimi koraki nadaljujemo pot. Gredoč molče opazujemo živobarvni gozd. Sem in tja slišim pritajen vzdih. Po dveh urah pridemo na cilj. Vrh! Razgledam se naokoli; skalovje prekriva ruševje, sem in tja sameva grmiček. Sedem na skalo in si razprtam težak nahrbtnik. Moje oči žejno požirajo svet pod sabo.

Nad dolino se zadržuje debela plast megle. Zazdi se mi, da gledam ogromno skledo stepene smetane. Na dnu sklede lahko le slutimo mesto in okolico. Opoldansko sonce obsije jesensko obarvana pobočja. Pogled se mi sprehodi po vrhovih. Zazdijo se mi kot glave velikanov, ki že stoletja vklenjeni čepijo na robu doline. Počasi se bliža čas odhoda. Še zadnjič vržem pogled navzdol, nato pa s skupino odidem v dolino. Med hojo si skušam priklicati v spomin razgled in vtise z vrha in ugotovim, da sem kljub utrujenosti preživel prijeten dan.

Uroš Čepchar, 8. razr.

Rada hodim v hribe

Večkrat slišimo po radiu, televiziji in beremo v časopisih: Zdrsnil pri sestopu, dobil hude omrzline na rokah in nogah, zasul ga je plaz...in podobno. Da, veliko nesreč je že bilo v gorah, posebno v Himalaji. In najbrž le alpinisti sami vedo, kaj jih kljub nevarnostim žene na najvišje vrhove sveta Mount Everest, Makalu, Anapurno, Mount Blanc...

Tudi sama zelo rada hodim v hribe. Seveda nisem bila na Mount Everestu, ne na Mount Blancu, še na Triglavu ne, pač pa je moj najvišji doslej osvojeni vrh le 2003 metre visoka Lauževica. Na Lauževico sem šla s planinci naše in Grajzarjeve šole, oktobra 1987. Za dva dni smo šli na Komno, prvi dan pa smo se nato povzpeli na Lauževico, drugi dan pa smo šli do Krnskih jezer.

V hribe najraje hodim s svojimi vrstniki, samo škoda, ker je v planinski krožek naše šole vpisanih bolj malo deklet.

V hribih mi je vseč tišina, ki pa jo mi s svojim vpitjem največkrat prekinemo. Všeč pa mi je tudi to, da v gorah ni avtomobilov in tovarn. Upam, da ne bodo začeli postavljati tovarn še na Dobrči, Kriški gori, Javorniku.

Kadar v gorah sije sonce in lahko opazujemo naselja z malimi hišicami pod seboj, se počutimo kot velikani, ki lahko opazujejo svet pod seboj. V gorah pa je lepo tudi, ko je v dolini megla in lahko opazuješ le megleno morje pod seboj, gore pa se kot kamniti velikani dvigajo iz tega meglenega morja.

Ljubezen do gora pa se ne kaže le v obiskovanju gora. Kaže se tudi v prebiranju planinskih knjig, zbiranju planinskih fotografij, obisku predavanj o gorah in podobnih drobnih stvareh.

Andreja Hladnik, 8. razred

Gore

Gore so nam zelo blizu, z njimi se povezujemo v delček našega sveta, k njim se zatekamo v nesrečnih, zgubljenih trenutkih.

Gore meni pomenijo veliko. Na njih občutim mir, svežino, neko toplino ter zavetje, ki mi ga nudijo in dajejo. Vedno imam občutek, da me sprejmejo z odprtimi rokami, nikoli ne pokažejo hrbta, nikoli ne pustijo, da bi obupala in se razočarana vračala v pusto dolino.

Pot po gori nas vodi do koč, do vrha. Do vrha gore! Nekakšen lep občutek, ki te obdaja. Obdaja in veseli, ko dosežeš svoj gorski cilj - vrh! Od tod v mislih vidiš svojo dolgo pot, ki si jo prehodil, a se vseeno veseliš, pa čeprav je bilo naporno. Vrh gore je čudovit kraj, saj opaziš svet pod nogami in svet nad glavami. Vidiš oblake, sonce, ki zahaja, meglo, ki se je povzpela samo do sredine gore, vendar vpija še zadnje sočne žarke tega dne. Takšna mavrica barv ti daje občutek, da si v neskončni daljavi; vidiš skale, ki ti kličejo: " Bravo! Uspel si doseči našo goro, naš svet! " Ta te popelje v drugačen - domišljijijski svet, ki ti daje vse te čudovite občutke za navdih in svežino vseh gora.

Vse gore nas pričakujejo, vse gore nas ščitijo, vse gore so se pripravljene darovati. Zato jih sprejmimo medse kakor zlate sončne žarke v našo sredino.

Karla Smolej, 8. razred

Moja želja - Krnska jezera

Gora se dviga pred nami. Vsa je pokrita z zelenjem, kot da bi se sramovala golih skal. Vabi nas s tiho, šepetajočo besedo, ki vsakomur od nas seže globoko v srce...

Pot se vleče v nedogled. Ko pa se oko in uho pričneta ogledovati po prelepih pečeh, ki nas obdajajo, postane narava prava omama za čustva. Med ljubitelji gora se razvije klepet, poznamo se, saj smo vsi člani planinskega krožka. Še posebej se razplamti, ko zaslišimo klic, ki naznanja kočo. Brž jo zagledam.

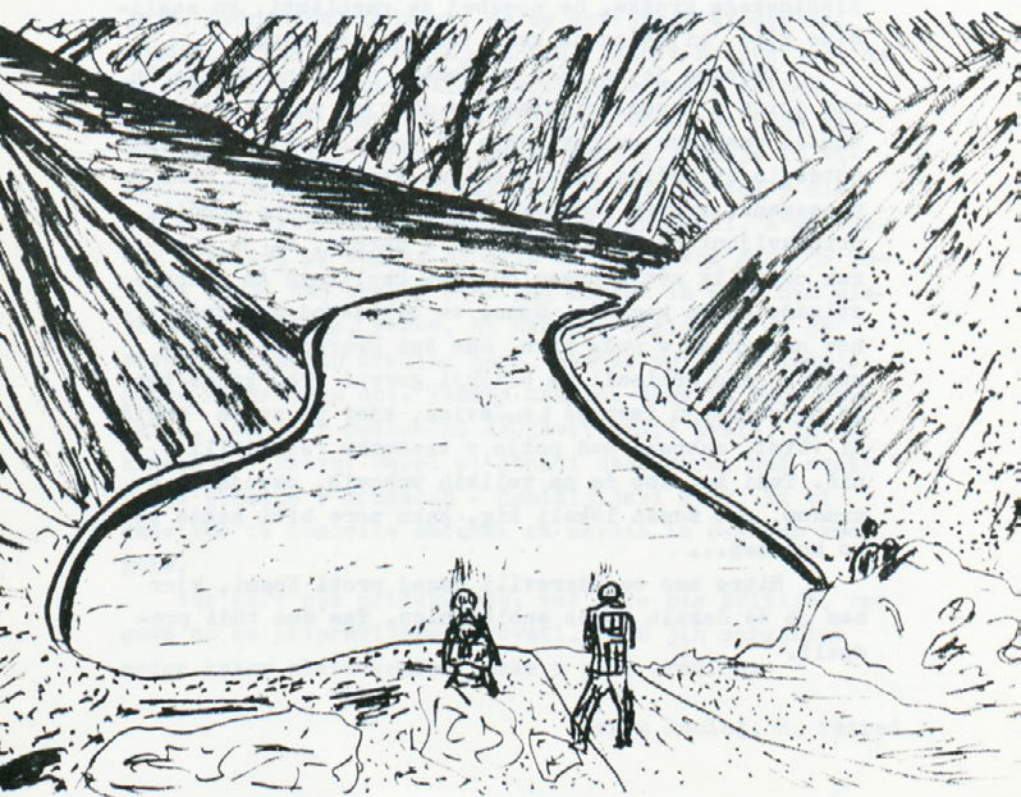
Ogromna je ta kočica na Komni, pravilne oblike in vsa obita z lesom; planinec se ob njej počuti varnega. Zaradi veselega pričakovanja se koraki podvojijo. Trenutek in že sedimo ob skodelicah vročega čaja. Gora je premagana, kakšen občutek! Izlet nadaljujemo spočiti, pripravljeni na nova doživetja z naravo, ki je v gorah ohranila svojo pravo obliko. Okoli nas se razprostirajo njive kamenja. Sonce se odbija od mogočnih vrhov naravnost v naša srca. Smo kot prerojeni. Kot v sanjah smo prilezli na bližnji gorski vrh, ki ga tabla na razpotju imenuje Lauževica, kjer pa so se magični vtisi, nabrani med potjo, v trenutku razblinili v nič. Tudi tu, kot že na tolikih vrhovih, osvojenih s trdom, smo zaman iskali žig. Kako more biti nekdo tako hudoben...

Hitro smo se odpravili nazaj proti Komni, kjer nas je že čakala topla enolončnica. Tam smo tudi preспали.

Prihodnji dan smo se v snopu prvih jutranjih žarkov podali proti zadnjemu cilju, ki smo si ga zadali osvojiti v dveh dneh: proti Krnskim jezerom. Največjega nam je že od daleč odkrila lepa modra barva. Ob pogledu od bližu smo presenečeni odkrili, da so si v prozorni vodi našle dom drobne ribice, ki so se požrešno spravile na koščke kruha, ker ga je bilo v naših nahrbtnikih preveč.

Z izleta sem se vrnil vesel, pod vtisom lepot naših gora...

Peter Gabor, 7. razr.

V planinskem taboru na Bavščici

Zbudijo me glasovi okoli mene. Le kje sem? Šele ko malo pomislim, se spomnim, da je to le eno od težkih juter v planinskem taboru, v Bavščici. Na današnji dan bomo opravili izlet na Jerebico. Prejšnji dan smo se dogovorili, da vstajamo ob pol petih zjutraj.

Izkopljem se iz spalne vreče in odpiram šotor. Trudim se, da ne bi prebudil ostalih, ki so bili izbrani za lažji izlet in bodo vstali pozneje. S polnim nahrbtnikom se pojavim v jedilnici in vsi zbrani mi zaploskajo. Vstal sem namreč zadnji, in čakali so še samo mene. Po zajtrku nas pride iskat kombi, ki nas odpelje do začetka naše poti. Od tod do vrha naj bi hodili celih šest ur. Vseeno smo na vrhu že po štirih urah hoje. Celo pot posnamemo tudi z videokamero. Ugotovimo tudi, da bomo namesto dvanajst, hodili osem ur. Tako navzdol hodimo počasi, počitki so dolgi, saj nas nič ne mika nekaj ur čakati kombi. In res pridemo v dolino ravno pravi čas. Pred prihodom v tabor se dogovorimo, da se bomo pretvarjali, kot da smo na smrt utrujeni. Ukana nam popolnoma uspe in šele po prikazu videofilma vsi ugotovijo, da smo jih pretentali. Takoj nato se začnemo pripravljati na taborni ogenj, kajti jutri bomo odšli domov. Do štirih zjutraj pečemo klobase in se šalimo. Potem se odpravimo spat.

Jure Klofutar, 8. razr.

Najraje hodim na Bistriško planino in Dobrčo

Že od malih nog rada hodim v planine. Ker sem doma v Bistrici, je v bližini več hribov, planin in gora.

Najraje hodim na Bistriško planino in Dobrčo. Rada pa hodim tudi na Zelenico, kjer je smučišče, na Kriško goro, na Korošico, na Javornik in tudi pod Storžič. Obdajajo nas gore, ki segajo tudi več kot tisoč petsto metrov v višino. Te so: Storžič, Stol, Begunjščica.

Imam svojo planinsko izkaznico. Vanjo pritisnem žig, če ga le imajo v planinski koči. Največ žigov imam z Dobrče in z Zelenice.

Imam svoj nahrbtnik. Je majhen in modre barve. Saj sem hotela večjega, pa ga v trgovini niso imeli. No, kaj bi pa potem poleg malice, anoraka in izkaznice dala še vanj? Nič. Pa tudi če bi, bi bilo potem preveč težko za moj hrbet.

Rada berem planinsko literaturo. Najbolj sta mi bili vseč knjigi z naslovom Pot, ki jo je napisal naš znani alpinist Nejc Zaplotnik, in knjiga Triglav, gora in simbol.

Res, lepe so naše planine in gore. Vredne so tolikega opevanja in občudovanja.

Lavra Špik, 5. razred

"Ta kratko" je potegnil stric

Dobrča je planina, kamor radi zahajamo vsi planinci. Tako se je tudi naša družina odločila, da Dobrčo pokazemo prijateljem. Jutro, ko smo se odpravili, je bilo sončno in žarki so nas prijetno gregli. Skoraj smo prispeli do koče, ko se je stric nesrečno spotaknil in se kotalil navzdol. Pri tem je povaljal tudi kravjek. Na srečo je imel spodaj že kratke hlače. Pa vendar nesreča nikoli ne počiva. Pri sončanju nas je zalotila nevihta. „Ta kratko“ je seveda potegnil stric.

Vsi po vrsti so pohvalili lepoto naše Dobrče, ki je res lahko ponos Tržičanov.

Barbara Ahčin, 6. razr.

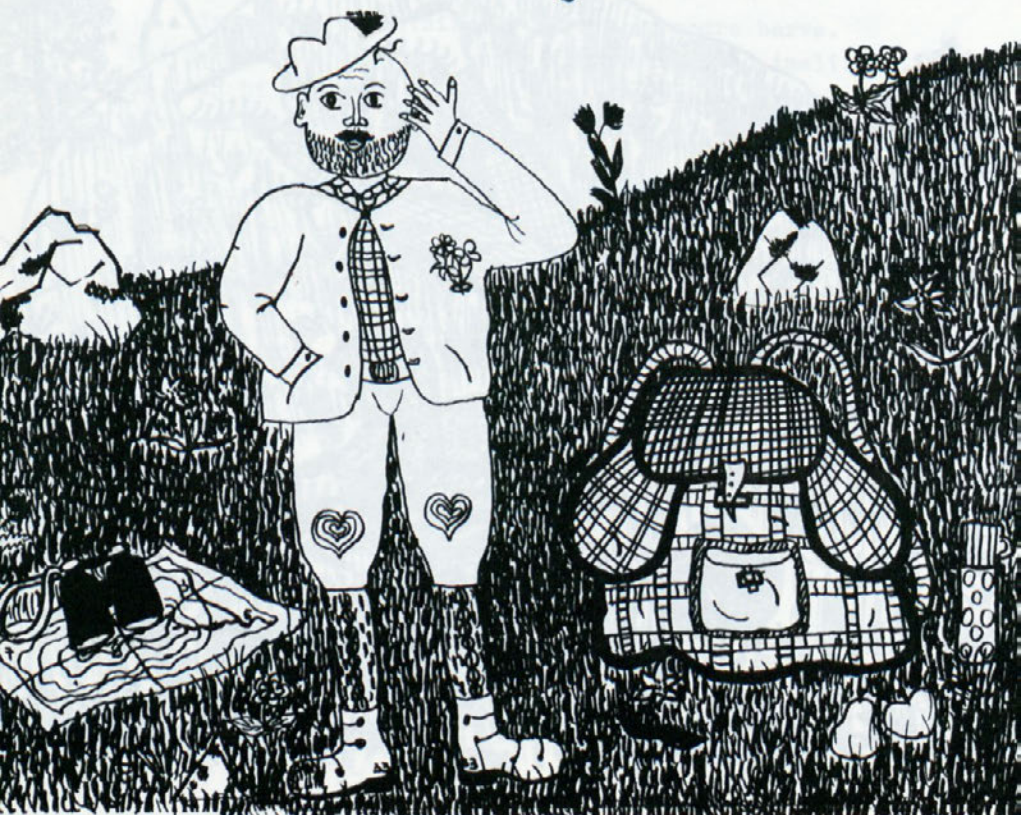

Nasvet

Francelj Hribolazec, zelo znan planinec, nam bo povedal nekaj najosnovnejših nasvetov. Po malici moramo za seboj pustiti čim več odpadkov, da bodo vedeli, kje ste hodili, če se slučajno izgubite. Čevlje obujate take, ki ste jih pravkar kupili, po možnosti dve številke premajhne, da vam ne padejo dol. Najbolje je, če se odpravite na najvišji vrh, le to pazite, da ne boste kam padli, saj bi lahko poškodovali skale. Med potjo moramo biti čimbolj glasni, da bodo vsi vedeli, da prihajate.

To so bili najosnovnejši nasveti planincem, če verjamete, so pa resnični.

Mojca Marin, 6a

Bil je lep dan

Bil je lep dan. Sonce še ni vzšlo, ko smo bili mo-
ji starši, nekaj sosedov in jaz že na poti na Dobrčo. Z
avtom smo se peljali na Bistriško planino, od tam smo
pot nadaljevali peš. Nekaj časa smo hodili po poti, na-
to pa smo zavili v breg s posutim listjem, da bi skraj-
šali pot. Listje je bilo vlažno od rose in nekajkrat
nam je spodrsnilo. Kmalu smo zagledali nekaj planincev,
ki so hiteli na Dobrčo.

Bila sem vesela, da smo spet na poti. Sedli smo
na plot in se odpočili. Blizu nas smo zaslišali znane
glasove. Najprej sem videla prijateljico in nato še nje-
ne starše. Prišli so do nas in vsi skupaj smo prišli do
koče. Osvežili smo se, pojedli sendviče in popili čaj.
S prijateljico sva odšli iz koče, da si ogledava okoli-
co. Že na prvem koraku iz koče, sva pred seboj zagleda-
li planoto, polno cvetja, in iz trave so gledale bele ska-
le. Sedli sva na najvišjo. Od tam sva z daljnogledom opa-
zovali vasi pod Dobrčo. Te so: Leše, Hudi graben, Viso-
če, Vadiče, Popovo in Brezje. Dolgo sva sedeli in si ogle-
dovali lepoto zelenih gozdov, ki so bili za najinim hrbtom.
Sonce je bilo ves dan toplo. Počasi pa me je začelo mra-
ziti. Pogledala sem na uro, bila je pet. Obe sva v stra-
hu, da so starši že odšli, tekli proti koči. Starši so se
ravno pripravljali za odhod. To pot sem bilo jaz zadnja.
Nekajkrat sem se ozrla proti vratom koče, ki smo jo za-
puščali. Gledala sem lepo planoto, na kateri sem preži-
vela lep dan, in zarjo, ki je lepšala Triglav.

Mojca Švajger, 6. razr.

Šli smo na Dobrčo

Živim v Bistrici. Bistrica ni mesto, ne vas. Je srednje veliko naselje. Leži dva kilometra od Tržiča. Tržič in Bistrica obdajajo lepe gore: Dobrča, Kriška gora. Če gremo v dolino, pridemo do svetovno znane Dolžanove soteske. Nad Jelendolom so Kofce, Veliki vrh in svetlo, s skalami posejano Kladivo. Zelo rada hodim v hribe in obiskala sem že precej vrhov.

Ati nas je zbudil ob pol sedmih. Malo sem se namrdnila, toda vstala sem.

Pogledam skozi okno. Nikjer žive duše. Dan zgleda dolgočasen in pust. Po nebu se sprehajajo sivi oblaki. Prvi žarek sonca se pokaže na vrhu Dobrče in zdi se ti, da je narava oživila. Sončni žarki so se lovili na smrekovih vrhovih in rosne kapljice so se bleščale kot biseri. "Dajmo, dajmo!" nas je priganjal ati. Šli bomo na Dobrčo. Velikokrat sem bila že tam, toda vsakič začutim v sebi veselje. Odpravili smo se. Po dobrih petnajstih minutah hoje smo prišli do dveh poti. Odločili smo se za gozdno pot, za strmo. Objel nas je jutranji hlad. Veter je pihal med smrekami. Smreke so vstajale iz noči in dvigale svoje kosate veje k nebu. Prihajamo proti vrhu. Pot je vedno bolj strma. Začnem sopihati in vase močno vleči čist planinski zrak. Kako sem vesela, da sem tukaj. Tu ni avtomobilov in zraka, ki smrdi po bencinu.

Ustavimo se, da bi se odpočili. Ogledujem si Bistrico. Kako je majhna. Moje misli so polne domišljije. Kako bi bilo, če bi bile hiše res igrače?

Ati priganja. Moramo naprej. Čez nekaj minut zagledamo kočo. Zdaj je narava že popolnoma oživila. Oglasile so se motorne žage, ki so presekale tišino. Zdaj je bilo tako kot ponavadi. Prišli smo do koče, se odpočili in se

po nekaj urah vrnili domov.

Prišli smo domov in sesedla sem se od utrujenosti. Zakaj več ljudi ne hodi v hribe in naravo? Nekateri niti ne vedo, kako lepa je narava in kako pomembna za nas. Če bi vedeli, bi jo gotovo bolj varovali.

Martina Horžen, 8. razr.

Pobočje so osvetlili žarki

Ležim v postelji. Ne morem spati. Zunaj se začne nov dan. Pogledam na uro. Sedem je. Vstanem in pogledam skozi okno. Noč se počasi spreminja v dan. Hiše so še zatemnjene, le ponekod sveti kakšna luč.

Pogledam proti Kriški gori. Prvi žarki jutranjega sonca začenejo nov dan. In ti prvi žarki sonca posvetijo izza gore in hiše v trenutku postanejo lepe, svetle. Celo pobočje so osvetlili ti žarki. Narava se počasi prebuja. Ptice že letajo po modrem nebu in si iščejo hrane.

Zaprem oči. Zaslišim budilko, ki vztrajno bu-di in ropota. Zopet pogledam na uro. Pol osmih. Vsta-ti moram.

Odpravljam se v Podljubelj. Z avtom se že peljemo po makadamu. Strmim v nebo. Sonce nam vztrajno sledi. Prispeli smo. Sedem na bel kamen, ki je že ogret od sonca. Začutim kako toplota prodira vse bližje k srcu.

Odpravim se v gozd, da bi svoja pljuča napolnila s svežim zrakom, ki ga je še tako malo. Počasi hodim po stezi, za katero ne vem, kam pelje. Gledam naravo, ki jo že načene uničenja, katastrofe.

Drevesa se zibljejo v vetru. Njihove veje so polne zelenih lističev, ki so komaj pokukali iz popkov. Nekje v daljavi se sliši krik ptic. Na deblih dreves raste zelen mah. Tu in tam se ob stezi najde kakšen papir ali ostanki soka (tetrapak).

" Oh, ti zanikrneži," se jezim. Stopim naprej. Pod nogami začutim nekaj trdega, okroglega. Odmaknem

nogo in zagledam majhen storžek. Povzpnem se na majhen hribček, od koder se vidi cela dolina. Vsa se koplje v žarkih opoldanskega sonca. Tu in tam kakšen glas prestreže tišino.

Stopim na travo in počepnem. Odtrgam majhno modro rožico. Zataknem si jo v žep in odhitim dalje.

Ustavim se ob drevesu, ki ga že načenja starost. Njegove veje so ukrivljene, kakor bi jim bil kdo obesil težko breme. Njegovi lističi niso tako lepi kot na drugih drevesih. Nekam čudno se stiskajo drug k drugemu.

Pogledam na uro. Odpravim se nazaj. Med potjo se ustavim ob leseni ograji. V ogradi je zaprt konj. Mirno se pase in z repom odganja nadležne mušice. Njegove noge so krepke, močne. Konj se mirno pase in se ne zme-ni zame.

Odpravim se domov.

Vesna Mucić, 8. razr.

Na Kriški gori

Ob jasnem in mrzlem sobotnem jutru smo se s planinskim društvom šole odpravili preko Gojzda na eno najbolj obiskanih gora v okolici Tržiča - na Kriško goro.

S polnimi nahrbtniki, s smučarskimi palicami v rokah in z mero dobre volje nas je pot vodila najprej do Gojzda, kjer je bil tudi naš prvi postanek. Ob vznožju je bila pot prav prijetna, a postajala je vse bolj težka, ker je po gozdu še ležal sneg. Vseeno pa smo bili že po dobri polovici dopoldneva na vrhu gore, ki se imenuje po vasi ob vznožju, po Krišah.

Vsi veseli in tudi precej utrujeni smo sedli v lepo urejeni planinski koči. Najedli in napili smo se,

nekaž časa pa je potem ostalo še za zabavo.

Na začetku popoldneva smo se z veselimi obrazi, potiskanimi planinskimi knjižicami odpravili s prijetne planinske postojanke v dolino.

Irma Gabrovšek, 7. razr.

Izlet v planine

Bil je petek. S sorodniki smo se zmenili, da gremo naslednji dan na izlet. Zmenili smo se, da gremo na Bistriško planino. Z očetom sva pripravila vse, kar je bilo potrebno. Pripravila sva nahrbtnik, vanj dala maso za čevapčiče, nekaj hrenovk in klobas, mrežo ter kruh. Napočil je čas. Vstali smo že ob pol šestih, se oblekli, se zbrali pred blokom ter odšli.

Hodili smo počasi, vmes smo tudi počivali; otroci smo se obmetavali s storži. Mi, otroci, smo na Bistriško prišli prvi. Tam smo počakali starše. Nabrali smo veje, zakurili ogenj in postavili šotor. Končno so starši prispeli. Bili so bolj utrujeni kakor mi. Potem smo malo jedli in vsi odšli igrat nogomet. To je bilo zelo zabavno. Kmalu pa je bilo veselja počasi konec. Bil je mrak, vse skupaj smo pospravili ter odšli počasi domov.

Ta izlet mi je najbolj pri srcu zato, ker smo vsi sorodniki prišli skupaj ter se poveselili.

Milan Alič, 7. razr.

Na Kofcah

13.2.1988 smo se z mentorico planinskega krožka tovarišico Marijo Klofutarjevo odpravili na Kofce.

Vstala sem ob pol šestih. Hitro sem se oblekla in pojedla. Pome je prišla prijateljica in odšli sva na avtocesto. Na avtocesti so bili že vsi zbrani. Ob pol sedmih je pripeljal avtobus. Peljal nas je do Podljubelja. Tam smo izstopili in nadaljevali pot.

Pot je bila zelo naporna, ker smo gazili cel sneg. Do vrha smo hodili tri ure in deset minut. Prišli smo do koče, ki pa je bila zaprta. V bližini koče je hlev, stopili smo vanj in pomalicali.

Začelo nas je zebsti. Odpravili smo se proti dolini. Pihal je močan veter, ki je vrtnčil sneg in ga dvigal.

Ustavili smo se pri samotni kmetiji. Pogreli smo se pri topli peči. Prijazna gospodinja pa nam je postregla s toplim čajem in mlekom. Zahvalili smo se in se napotili naprej. V Podljubelju smo počakali avtobus in se srečno vrnili domov. Spoznala sem, da so gore pozimi v snegu zelo lepe, vendar pa za neprevidne ljudi tudi nevarne.

Sanja Škofic, 5. razr.

Odpravili smo se na Veliki vrh

Vrhovi gora so del narave, so izredno lepi. Nekateri so zelo nevarni, zlasti njihovi dostopi, saj se je ponesrečilo že mnogo planincev, ko so želeli na najvišje vrhove.

Tudi jaz rad hodim v planine. Sem član PD Tržič od leta 1980. Takrat sem začel obiskovati osnovno šolo in sem se takoj včlanil vanj.

Bil sem že na vseh tržiških vzpetinah. Tu mislim na Dobrčo, Kofce, Zelenico, Kriško goro, Storžič in Veliki vrh. V spominu mi je najbolj ostal dvodnevni izlet na Kofce in Veliki vrh.

Bilo je v šestem razredu. Koncem tedna smo odšli iz Bistrice, vsa je bila ovita v meglo, v Podljubelj, od tam pa na Kofce. Na poti od Podljubelja do Kofc se je megla porazgubila med sončnimi žarki. Na Kofcah smo prespali. Naslednje jutro smo se odpravili na Veliki vrh. Pot do vrha je bila strma in na nekaterih delih prekrita z ostanki snega. Na vrh smo prišli utrujeni. Kako čudovit pogled na vrhove Alp in meglo, ki je prekrivala doline in kotline na naši strani.

Bilo mi je žal, ker s seboj nisem imel fotoaparata. Lahko bi naredil nekaj lepih posnetkov. Zelo mi je bilo žal, ker smo se morali tako hitro odpraviti domov in se posloviti od veličastne pokrajine, saj bi jo z veseljem gledal dan za dnem.

Še istega dne smo se vrnili v megleno dolino, kjer si videl komaj deset metrov pred seboj.

Na vrhovih gora imamo najlepši razgled, na njih pa je tudi svež in čist zrak, ki ga človek potrebuje, ko pride iz onesnaženih mest.

Fadil Hamzić, 8. razred

Na vrhu Storžiča

V moje zaspane oči posije medlo sonce. Steklo na oknu se blešči in skozi komaj vidim krošnje smrek na hribu v bližini. Vsa okolica se koplje v jutranjih žarkih sonca in na travah se leskeče rosa.

S prijateljem sva namenjena v severno steno Storžiča, proti kateri že hodiva po melišču. V steni je senca in zelo mraz. Skala je mokra in zdi se, da je tukaj nekoč tekel peneč hudournik. Prispeva do majhne hišice v steni. Bivak! Posediva na klopci in se razgledujeva. Naravnost pred naju v oči sili velika stena Bele peči. Že so prvi žarki obarvali steno. Samo še sem in tja kakšen raz ali greben naredita senco. Noben hrup naju ne doseže tu gori. Vse je tiho. Le glas ptice sem in tja reže zrak. Pod nama so hiše v vasi Lom. Ni jih videti mnogo, saj jih je narava skrila s krošnjami velikih smrek, te pa je od tod videti kot velike trave. Potem pogled proti grebenu Košute, ki je še zmeraj zavrt v jutranje meglice. Na zahodu je videti mogočne obrise Julijskih Alp. Tudi Triglav, naš narodni ponos, strmo kipi v nebo. Od tu spoznaš, da je naša dežela lepa. Kdor še ni bil v gorah, tega še ni doživel.

Naposled pa se najine oči obrnejo v najin cilj. Čaka naju še dolga pot, zato morava pohiteti. Hitiva tudi zato, ker naju počteno zebe. Na neki skali naju obsije sonce. Žarki naju oslepijo in uživava na tem prostoru. Zopet pogledava po sosednjih gorah. Tolsti vrh in naprej Kriška gora sta že obsijana s soncem. Na njunih pobočjih rastejo smreke, bolj proti vrhu pa gosto grmičje.

Vračava se. Hitiva po grapi navzdol, kajti vreme se kvari. Vrh Storšiča je še v megli, ki se vztrajno spušča po grapah, grebenih in stolpičih. Čeprav je navidez pogled grd, ni tako! To je le del narave, ki pa je vedno lepa. Skale se še vedno bleščijo v soncu in sonce še vedno beži pred meglo. Modiva s težkimi koraki po melišču. Vse nižje sva, vse več zelenja je okoli naju. Mehka trava se udara pod najinimi koraki in hoja je nadvse prijetna.

Noč je, skozi okno gledam svetle zvezde na nebu. Čeprav sem zaspan in utrujen, ne morem spati. Kar stojim pri oknu in gledam v noč.

Ta dan sem spoznal, da je narava zelo lepa in da jo moraš doživeti. Doživeti miraš naše gore. Našo lepo zemljo. Njene bele skale. In vse to imaš rad.

Jure Klofutar, 8. razr.

Rad plezam

Bil je lep sončen dan. Z Juretom sva bila zmenjena, da greva plezat.

Že ob osmih sva se dobila pred trgovino. Z nahrbtnikom na ramah sva vrtela pedala najinih koles. Ko sva prišla do Hudičevega mostu v Dolžanovi soteski, kjer se za naju pot s kolesi neha, sva bila že precej utrujena. Potem sva pet minut hodila še peš in prišla sva do kraja, kjer sva pustila kolesi. Nato je potrebno hoditi še pet minut in prišla sva pod devetdeset metrsko steno. Potem je sledil dolg počitek.

Ob devetih sva razvila vrvi in pripravila opremo. Nato sem se privezal. Jure me je varoval, jaz pa sem začel plezati. Smer ni bila težka, zato sem plezal prosto. Kmalu sem prišel do varovališča. Privezal sem se v klin. Jure me je nehal varovati in je začel plezati. Varoval sem ga, dokler ni prišel do mene. Nato sva se dvakrat spustila ob vrvi in zopet sva stala na trdnih tleh. Takoj sva se odpravila v drugo smer. Ker je Jure prvi raztežaj plezal prvi v navezi, se mi je ponudila možnost, da smer v celoti preplezam prosto. Ko je Jure prišel na varovališče, sem začel plezati še jaz. Pod najtežjim mestom sem počival. Nato sem se odpravil. Prijel sem podprijem, z levo roko sem se stegnil čez previs, isto sem naredil tudi z desno roko. Noge sem postavil zelo visoko, potem se je nadaljevalo še nekaj metrov težkega plezanja in bil sem izven težav. Kmalu sem prišel na varovališče. Drugi raztežaj sem prvi v navezi plezal jaz. Kmalu sem stal na vrhu smeri. Ko sva prišla do nahrbtnikov, sva napolnila prazna trebuha. Medtem sva si ogledala nekaj dobrih športnih plezalcev.

Klemen Fremrl, 8. razr.

Na vrhovih gora

Zjutraj me v svoji topli postelji zbudijo sončni žarki, ki se jim ne morem upreti. Vstanem in grem k oknu ter najprej pogledam na bele vrhove naših gora, če jih je že sonce zbudilo. Toda, ko gledam te gore, se mi zdi, kot da bi me klicale, naj se vzpnem nanje, da ne bodo samevale.

In res sem se neko jutro sam odpravil na goro, ki jo obletavajo gorske ptice, orli in kavke. Ta gora je Storžič. Iz doline, ko gledam na goro, se vidita dva rožička, ki se mi zdita nepremagljiva. "Toda jaz se ne bom vdal," sem si rekel. Najprej sem prišel do doma pod Storžičem in popil topel čaj. Ko sem gledal vrh Storžiča, se mi je zdelo, kot da me bo ta gora obdarovala z lepoto narave, ki sem si jo želel. In odpravil sem se iz koč pod Storžičem naprej proti vrhu. Šel sem po zelo ozki stezi. Ko sem hodil, sem srečal veliko živali, ki so se mi smilile, ker so telesno slabe in nebogljene. Mislil sem si, da nimajo dovolj hrane. Toda zmotil sem se, ker sem se spomnil na lovce, ki jim dajejo hrano v njihova krmišča. Videl sem tudi planinsko cvetje in zdelo se mi je, kot da se mi posmehujejo, ker sem bil že ves izčrpan od hoje in umazan, saj sem že dvakrat padel. Čim višje sem se vzpenjal, tem več je bilo skal in kamenja, tako da sem ponekod moral tudi plezati. Pogledal sem na vrh Storžiča in zdelo se mi je, kot da mi govori, da ga ne smem razočarati in ga moram doseči. Na vrh sem prišel ves izčrpan.

Naužil sem se svežega zraka in užival v čudovitem razgledu daleč naokrog. Ker sem moral biti zgo-

da j doma, sem se kmalu odpravil nazaj. Zdelo se mi je, kot da bi te skale začele jokati, ker sem odšel. Kar na glas sem zavpil: " Nikar ne jokajte, nekega dne se bom vrnil." Še enkrat sem se vzel na vrh Storžiča. Bil sem srečen, da sem ga premagal. S pogledom pa sem se ozrl tudi po drugih vrhovih, ki obkrožajo Storžič, in v sebi sem sklenil, da bom kmalu stal tudi na njih.

Aleš Boncelj, 8. razr.

Čudovit je rododendron

Ko hodimo po naših gorah, redkokdaj vidimo kakšno žival. Še največkrat naletimo na planinske kavke, ki se podijo in vreščijo okoli skalnih vrhov.

Vendar naše gore niso brez življenja. Tu prebiva divja koza ali gams, ki je poleg kozoroga največji prebivalec naših planin. Te živali so rojene za življenje v gorskem svetu, kjer ni lahko živeti, povsod samo skalovje, le tu in tam nekaj zelenja.

Skoraj tričetrleta traja v planinah zima. Pa tudi sredi poletja je v planinah vroče samo čez dan, na soncu, v senci in ponoči je skoraj zimsko hladno. V gorah so doma tudi vetrovi in viharji, ki tulijo in bučijo okrog skalnih vrhov. V nedostopnih skalnih pečinah gnezdi tudi eden naših najmogočnejših ptičev in odličen jadralec - planinski orel. V našem gorskem svetu so gnezda teh velikih ujed zelo redka.

Brž, ko skopni sneg iz skalnih kotanj, poženo lepi planinski zvončki in beli planinski žafran. Kmalu za njimi odpro cvetove še številne druge rožice. Čudovito lepo je živordeče cvetje rododendron.

Iz skal pa nas pozdravlja planika. Gorske cvetice so okras gora, zato jih ne trgajmo! Pustimo jih pri miru, naj ob njih uživajo in se vesele vsi, ki iščejo razvedrila v naših gorah.

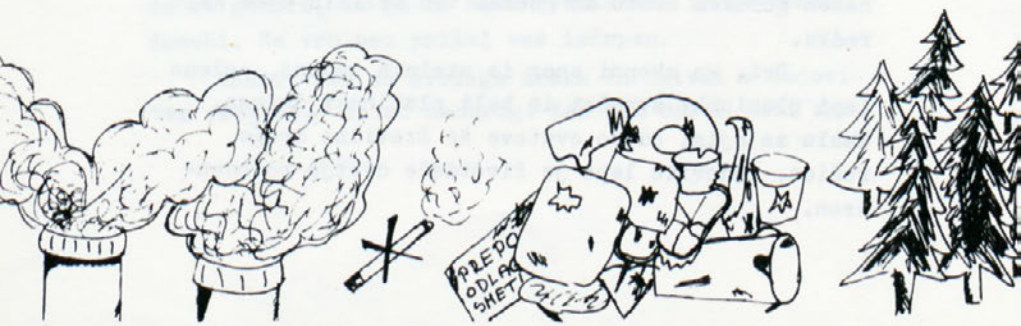
Matjaž Remic, 8. razr.

Narava nam opere grde misli

Zelo rada hodim na izlete v naravo, toda na žalost je narava že zelo onesnažena z raznovrstnimi smetmi. Saj marsikdo, ki gre na izlet ali samo na sprehod, vrže na tla papirček ali kakšno vrečko. Če pa je ljudi cela skupina, je narava hitro onesnažena. Naravo onesnažujejo tovarne, avtomobili in seveda smetišča, ki se kar bohotijo sredi gozdov. Mnogi pravijo, da se narava sama očiščuje, kar je seveda res, vendar take onesnaženosti, kot je sedaj, ne prenese, zato počasi umira.

Izleti v naravo so zelo prijetni in če je čist zrak, tudi zelo koristni. Narava nam opere grde misli in prečeše možgane, da smo zopet sposobni misliti, kako bi vsaj poskušali rešiti naravo pred toliko tonami smetmi. Vendar mi ne moremo nič zoper toliko smeti in že veliko pomagamo s tem, da pobereмо papirčke in ne mečemo smeti kjerkoli.

Saša Bodlaj, 8. razr.

Naravo moramo varovati

Narava je povsod okrog nas. Narava so gozdovi, travniki, nebo, gore, reke. Skoraj vse, kar je lepega, prinaša narava. To so lahko lepi razgledi po naravi, lepe slike narave. Človek preveč izkorišča naravo. Zaradi industrije nastajajo strupene snovi, ki naravo uničujejo, zato narava umira. Umirajo gozdovi, v zraku je vse več strupenih plinov, reke so onesnažene, umirajo živa bitja. Lahko se zgodi, da bodo strupene snovi začele škodovati tudi človeku. Pravzaprav mu že. Veliko je rakastih obolenj, bolezni na pljučih, ki jih povzroča onesnažen zrak in drugo onesnaženo okolje.

Zato moramo naravo varovati, kajti narava je naša mati. Vsako živo bitje ustvari narava, v začetku razvoja narave je tudi ona ustvarila prvo živo bitje.

Narava za nas skrbi kot mati. Vsako bolezen, ki jo sama povzroči, lahko odpravi. Ne more pa pozdraviti bolezni in težav, ki jih povzroči človek z onesnaževanjem.

Narava nam lajša življenje. Naši gozdovi nam čistijo zrak, umirjajo vetrove. Daje nam energijo, les, ki ga narava sama lahko nadoknadi le v manjših količinah. Če človek poseka preveč gozda, ga narava ne more obnoviti, ostanejo gola pobočja, ki močno prepuščajo vodo, kar sproži zemeljske plazove, ki pa lahko uničijo mnogo človeških življenj.

Tako človek uničuje samega sebe, ne le, ker seka gozdove, ampak tudi pri onesnaževanju okolja in drugih posegih človeka v naravo.

Narava nam lahko služi za turizem. Turizem so lepe pokrajine, gore, morja, reke, ki živijo brez človekovega onesnaževanja. Narava nam je naredila prečudovite kraje, prelepe gore, obale, globoke soteske, slapove.

Gregor Polanšek, 8. razred

Narava nam je kot mati

Narava je bila že od nekdaj dobra s človekom. Človek je na začetku svojega razvoja živel skupaj z naravo. Narava mu je bila kot mati. nudila mu je zatočišče, hrano, obstanek. Toda bolj ko je človek zmagoval v boju za obstanek, bolj sta se poti narave in človeka razhajali. Narava se je spreminjala počasi in neopazno, človek pa je z velikimi koraki hitel v prihodnost, ki mu je prinesla veliko dobrega in prav toliko slabega. Z naravo je začel delati čedalje bolj mačehovsko. Uničeval, pobijal, zastrupljal je njene prebivalce, spuščal vanjo strupene snovi, sekal njene gozdove, pri tem pa pozabljal, da je tudi sam del narave in da brez nje ne bo mogel preživeti.

Najbolj mačehovsko se je do nje vedel koncem 19. in začetku dvajsetega stoletja. Gradil je tovarne, mesta sredi najbolj plodnih ravnin. Spuščal v ozračje strupene snovi, onesnaževal vodo, uničeval živalske in rastlinske vrste ter jim zmanjševal življenjsko okolje. Svojega odnosa do narave se je zavedel zelo pozno. Začel je ugotavljati, da je njegovo življenjsko okolje onesnaženo, da so nekatere živalske vrste izginile, da so gozdovi začeli odmirati. Najbolj pa ga je vznemirilo dejstvo, da se je plast ozona začela razkrajati in količina ultra violetnih žarkov je začela naraščati. Ugotovil pa je tudi vrsto drugih nevarnosti, ki jih je sprožil.

Sedaj poskuša popraviti posledico svojih nepremišljenih dejanj. Če mu bo to uspelo, bomo preživeli, če ne...

Primož Rožič, 8. razred

Jaz, reka

Najprej sem bila ozka in čista. Preskakovala sem kamenčke. Voda je pljuskala tako močno, da sem kar poskakovala. Narava okrog mene je bila zelo lepa. Na bregu je bilo vse polno razcvetenih rožic, ki so srkale mojo vodo. Mitro sem se bližala dolini in postajala sem večja.

Ko sem tekla proti dolini, sem dobila tudi sestrico. Skupaj sva nadaljevali pot v dolino. Kadar je padal dež, sva tako narasli, da sva ponekod kar poplavili. Večkrat so v naju ljudje metali odpadke. Postali sva umazani in bolj počasni. Bližali sva se mostu. Ribic, ki so prej tako veselo plavale v vodi, sedaj skoraj ni bilo. Nekatere so celo poginile. Neka tovarna v mestu je spuščala v vodo strupene odplake.

Po dolgem potovanju sva pred sabo zagledali ogromno vode. Videti je bila mirna in lepa. Upali sva, da bo tam bolje. Najino potovanje se je zaključilo v morju.

Matej Meglič, 3.razr.

Otroci so se kopali v meni in se žogali. Bilo mi je zelo všeč, saj sem jim napravil veliko veselja za njihove igre.

Matej Lapanja, 3.razr.

Na svoji poti sem srečala mnogo prijateljev in z njimi sem odšla na potep v širni svet.

Špela Valjavec, 3.razr.

Tekla sem skozi mesto. Tam so me zastrupili z odplakami, ki so jih spustili vame. Moje lepota je izginila.

Moja največja želja je, da bi tovarne postavile čistilne naprave.

Aljaž Pogačnik, 3.razr.

Včasih sanjam, da sem zopet bistra in da je ob meni nastal narodni park.

Mogoče se bodo ljudje spametovali in se bodo moje sanje uresničile.

Vesna Maček, 3.razr.

Zagledam skupino otrok. Kamenjajo me. Le kaj jim hočem! S težavo se jim umaknem.

Aleš Belak, 3.razr.

Ko sem prišla mimo tovarniških zgradb, sem se zelo razžalostila, ker je iz tovarne pljusnilo celo morje umazanije. Ribe so se v meni obrnile na hrbet in poginile, zato sem bila žalostna.

Nuša Kotar, 3.razr.

Pot me je vodila proti morju, kjer sem se jaz, sladka voda, pomešala s slano vodo. Tam se je končala moja pot.

Fadila Hamzić, 3.razr.

Fotografiral Jure Meglič

ŠOLA V NARAVI

V nedeljo sem se vsa zaspala zbudila, da ne bi zamudila ŽIV ŽAVa. Hitro sem odhitela v dnevno sobo in prižgala televizijo. Po televiziji pa je samo šumelo. Od začudenja sem pogledala, koliko je ura in ugotovila, da je šele pol sedmih. Groza! Vrnila sem se v posteljo in zaspala. Opoldne sem začela pripravljati potrebne stvari za šolo v naravi. Peljala sta me starša.

Prispeli smo. Kovčkov je bilo toliko, da so jih morali nesti tudi oče, mama in sestra. V hotelu smo se porazdelili po sobah. Začela se je težko pričakovana šola v naravi.

Marjana Abramović, 4. razred

Ko sem bil v dnevni sobi, mi je očka govoril:

"Bodi priden in poslušaj tovariše!"

Ko pa sem šel v spalnico, je še mami začela:

"Bodi priden in poslušaj tovariše!"

Nista pa mi rekla:

"Sinček moj mali, lepo se imej in čimprej se vrni."

Brane Kostič, 4. razred

Že v petek sem se začel pripravljati za šolo v naravi. Izbral sem si najmanjši kovček. Vanj sem spravil le polovico stvari in kovček je bil že poln. Vzel sem srednje velik kovček. Ugotovil sem, da mi manjka kozmetika.

Kupili smo potrebno. Očka in mamica sta mi desetkrat rekla: "Da boš jemal sirup! In to trikrat na dan. A jaz sem ga le enkrat na dan. Hi, ha, ha, a bodite tiho, da ne izvedo tovarišica, očka in mamica."

Damjan Mladič, 4. razred

Prvo noč, ko smo ugasnile luč, sem na steni zagledala sence. Imele smo odgrnjene zavese. Videle so se luči. Naenkrat se je pokazala človeška podoba. Na obešalnikih smo imele obešene pajse. Mislila sem, da je v sobo prišel kdo od tovarišev. Na vrhu je bila kapa, nato pa pajec. Ko sem ugotovila, da so to samo naše obleke, sem se potihem začela smejeti. Tako me je strah minil.

Nataša Sova, 4. razred

Tovariš Peter Jurkovič nam je veliko povedal o smučeh. Smuči morajo biti malo zakrivljene. Če niso tako narejene, se lahko polomiš. Čevlji morajo biti tesno zapeti ali zavezani. Smuči morajo biti tudi namazane, da tečejo lepo naravnost. S tovarišem Markičem smo skupaj pogledali film o planinah.

Vesna Pernuš, 4. razred

Moji sošolci so odšli v šolo v narevi. Jaz pa sem morala ostati doma. Bila sem žalostna, ker sem se morala posloviti od sošolcev za ves teden. Čeprav mi je bilo lepo doma in pri tovarišu Šivicu, mi je nekaj manjkalo. Manjkali so mi prijatelji, sošolci in dobre tovarišica.

Iris Hervol, 4. razred

Zmrznjeni škornji

Najbolj mi je ostal v spominu dogodek o zmrznjenih škornjih. Ko smo se vrnili s pohoda, nam je ostalo še nekaj časa. Alenka, Petra in jaz smo ga porabile za igro na snegu. Potem, ko smo se naigrale, smo vse premočene odšle v hotel. Ko sem prišla v sobo, sem odložila škornje pred vrata kopalnice. Nato sem se šla igrat k Poloni in Moniki. Ko smo se nekaj časa igrale, je prišla Nataša. Rekla mi je, naj grem v sobo, ker bo kmalu predavanje. Ko sem vstopila, sem videla premočene škornje, prijateljica mi je svetovala, naj jih dam za nekaj časa na balkon. Odnese sem jih pred vrata balkona. A, joj, nanje smo pozabile. Zjutraj je Nataša odprla balkonska vrata in našla moje škornje, vse zmrznjene. Hitro sem jih odnesla k radiatorju, kjer so se na mojo srečo do popoldne že posušili.

Neža Grohar, 4. razred

Vsi so se mi smejali

V šoli v naravi je bilo sprva zelo čudno. Pozneje pa mi je bilo všeč. Nisem in nisem se naučil smučati. Ko smo se smučali po plani, sem najprej vozil plug, potem pa sem vožnjo nadaljeval po riti. To seveda ni bilo prijetno. Vsi so se mi smejali. Nataša, Petra in Romana so bile boljše od mene. Sklenil sem, da se mi punce že ne bodo smejale. Zelo sem se potrudil in kmalu obvladal smuk in hitro vijuganje po strmini. Vozil sem smuk brez pluga, ko pa sem pripeljal v strmino, sem začel hitro vijuganje. Romana, Petra in Nataša so mi zavidele, zato tudi niso priznale, da bolje smučam od njih.

Ljubo Gavrič, 4. razred

Tekma

Zvečer na predavanju, nam je tovariš Janez Vagner povedal, da bo drugi dan, v petek, tekmovanje. Obstali smo, saj vsi nismo bili vajeni tekmovanj. Potem smo se zapisali na kartončke in žrebali. Dobila sem številko 35. Čez noč se je vreme poslabšalo. Vsi smo upali, da bo tekma odpadla. Toda bila je. Bilo je slabo vreme. Snežilo je. Privezali smo si tekmovalne številke in sedli na sedežnico. Žičničar nam je dejal: "Kdor zmaga, dobi salamo in trikilogramsko čokolado." Peljali smo se s sedežnico in prišli na start. Monika je peljala prva, jaz pa enajsta. Kmalu bi padla, saj so bile okoli količkov prave Postojnske jame. Pripeljala sem skozi cilj. Moja uvrstitev ni bila prav odlična, bila sem le trinejsta. Važno je sodelovati.

Silvija Pirih, 4. razred

Kriza

Zjutraj, ko smo šli smučat, mi je tvarišica rekla, da imam krizo. Čez nekaj časa mi je zopet rekla, da je moja kriza prenehala. Potem pa sem videl tvarišico, ki je padla. Rekel sem ji, da se je zdaj njej začela kriza.

Bernard Alič, 4. razred

Na tekmi

Najbolj mi je bil všeč zadnji dan na tekmi. Tekmovalo je šestinpetdeset učencev četrlih razredov naše šole. Ime sem številko devet. Pred tekmo sem imela veliko tremo. Ko smo iz tretje skupine prišli vsi na cilj, je vaditeljica rekla, da imamo prosto smučanje. Kmslu je bilo tekme konec in odšli smo v hotel. Še isti dan je bila razglasitev rezultatov.

Od tretje skupine je bila Petra prva, druga Slava, tretja pa jaz. Vesela sem odšla na večerjo, po večerji pa v disko. Ko je bilo konec diska, sva s prijateljico Polono utrujeni odšli spat.

Monika Ahčin, 4. razred

Prvič na plazu

Zjutraj smo se odpeljali s sedežnico na vrh. Tovarišica nam je povedala, da se bomo spustili po plazu. Takoj so me začele boleti noge, mogoče od strahu. Ker je bilo smučišče strmo, sem imel težave z obvladovanjem smuči. Nensadoma so se pokazale grbine. Ustrašil sem se. Vedno, kadar sem delal zavoj na grbini, me je metalo, zato sem večkrat padel. V nižini sem takoj spustil smuk. Tako sem ves prestrašen prestal prvo vožnjo po plazu.

Luka Lukič, 4. razred

Zelenica prelepa si ti,
vsak se te boji,
ker zelo strma si ti.

Iris Hervol, 4. razred

Obiskali smo mejni prehod

Obiskali smo mejni prehod na Ljubelju. Tam smo videli carinarnico, carinike in miličnike. Miličnik nam je povedal in pokazal, kje pregledajo potne liste in kje cariniki pregledajo, kaj vse prenašajo potniki. Delajo od osem do dvanajst ur. Miličniki in cariniki imajo zelo težko delo. Težko delajo ponoči in takrat ko močno piha in sneži. Včasih so imeli psa, nato pa so ga dali drugim. Imajo tudi orožje. Čez mejo sedaj potniki največ prevažajo tehnično opremo. Pred štirimi ali pred petimi leti so nekateri potniki prevažali mamila, sedaj pa nič več. Na koncu smo se miličniku zahvalili za njegov trud in se odšli igrat pred hotel.

Sonja Rupar, 4. razred

Ko smo prišli do meje, nam je miličnik rekel, naj ga vprašamo, kar hočemo. Neki fant ga je vprašal, kakšno orožje imajo. On pa je rekel, da imajo samo pištole in nič drugega. Povedal je, da so predor s cesto gradili od 1957. leta do 1963. leta.

Miličniki pregledujejo potne liste, cariniki pa pogledajo, če ljudje kaj tihotapijo. Največ tihotapijo kavo, TV sprejemnike in videorekorderje. Rekel je, da že pet let ni nihče tihotapil mamil.

Carinica pa je povedala, če hočeš postati carinik, moraš najprej štiri leta v srednjo šolo in potem še na tečaj. Miličnik je rekel, da nimajo nikakršnih zaporov za tihotapce.

Brane Kostič, 4. razred

Tisti dan mi je bil všeč. Zjutraj ob sedmih sem se pripravil za smučanje. Ko smo prišli na sedežnico, smo se peljali na vrh Zelenice. Nataknili smo smučke in smučali. Ko je bila ura ena, smo bili že v hotelu. Takrat nam je tovariš povedal, da ni pouka, da gremo v karavlo. Gazili smo debele plasti snega. Prispeli smo do hiše, kjer je Titova spominska soba. Ko smo si ogledali sobe, smo božali pse in gledali skozi puške, ki so imele pritrjen daljnogled. Ob odhodu smo si ogledali še ostanke taborišča Mauthausen. Šli smo v hotel. Po večerji je bila zabava.

Marko Prasprotnik, 4. razred

Prvi dan je hrana bolj tako,
saj zeterjane juhe ne maramo.
Drugi dan že bolje je,
saj špinaca je za mišice!
Im krompirja za glasobol.
Mesa pa vedno je dovolj.

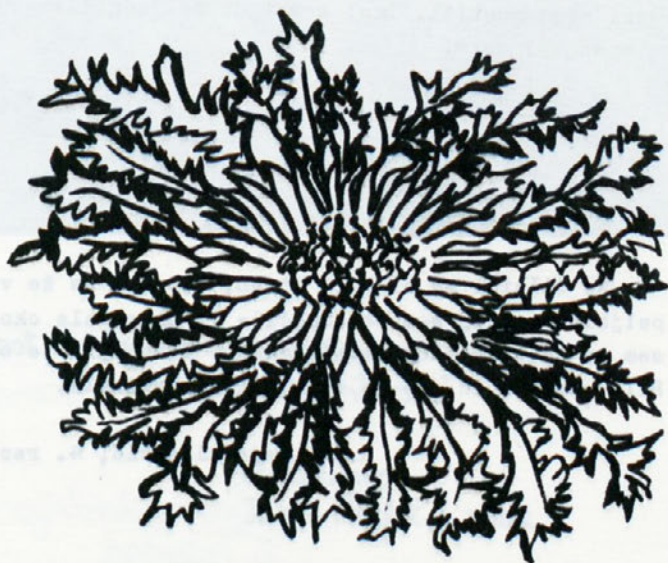
Petna sedmomek,
4. razred

Skok, skok
že zajček beži.
Le kdo ga podi?

Lej, lej,
tam jastnebi kniči,
na veji sedi.

Hi, hi
se zajček smeji,
že v gnetu čepi.

Polona Zaplotnik,
4. razred

Obiskali smo karavlo

Obiskali smo karavlo maršale Tita na Ljubelju. Najprej so nam vojaki pokazali psa. Psa sta ubogala na vsako besedo. Atos, mlajši pes, ki je star eno leto, je skakal kot nor. Deni, ki je star štiri leta, je bil priden in je ubogel na besedo. Potem smo šli v sobo, kjer vojaki spiyo. Imeli so vse lepo pospravljeno.

V spominski sobi so knjige s slikami maršale Tita. Na koncu smo se od vojakov poslovili in jim dali cigarete.

Silvija Pirih, 4. razred

V sredo smo odšli na karavlo. Vojaki so pokazali pse. Psi so bili zelo zdresirani. Pokazali so nam orožje. V rokah sem prvič držal mitraljez. Hotel sem streljati, pa vojaki niso pustili. Imel sem tudi daljnogled. Z njim sem opazoval gore.

Grega Klemenčič, 4. razred

Na žičnici

Na žičnici me ni bilo strah, ker sem se že velikokrat peljala. Na njej sem se odpočila in opazovala okolje. Nekoč sem na sedežnici opazovala gamse. Težko jih je opaziti. Bila sta dva in sta se zelo hitro premikala.

Maja Aljančič, 4. razred

Mogočnost in lepota gora ostajata v meni.

A. Primožič

Fotografski

Jure Meglič, 6. razr.

UTRINKI

Slovenske gore so v svetu
med najlepšimi.

Janez Bida,
7. razred

Lepa je okolica Striča, če posebej
se morda uživam nad Lepoto
svetovnoznane Dolšmanove
noteske.

Matjaž Roblek,
8. razred

V gotah mojda svoj mrt.
Lepo so simbol naše
domovine.

Botir Skillejan,
6. razred

lepota gora in narave je že v
daljni preteklosti valila ljudi
k sebi.

Jana Mlačnik,
7. razred

Pi lepišega kot doseči vrhove
gora.

Polona Zupan,
7. razred

Radi poslušava raznimim
predavanjem planincev.

Andreja Uršič in
Barbi Fern, 7. razred

Dobri planinci so prijazen in
oliki ljudje.

Larja Škofic,
5. razred

Vse več ljudi nekaj vleče v
gote, tudi mene.

Uroš Lampič,
7. razred

Ponoma sem na lepoto
Dolžamove noteske.

Polona Žugič,
6. razred

Rad poslušam predavanja o
vzponu na moše in tuje gote.

Peter Gabot,
7. razred

sem in ostala bom prijateljica
gote. Sem članica Beaminškega
društva.

Antea Lybhart,
5. razred

VSEM SOGOVORNIKOM SE LEPO ZAHVALJUJEMO
ZA GOVORJENO IN PISANO BESEDO.

PRAV TAKO NAJLEPŠA HVALA
TOVARNI OBUTVE PEKO TRŽIČ
IN KULTURNI SKUPNOSTI TRŽIČ.

OSNOVNA ŠOLA HEROJA BRAČIČA
TRŽIČ

Steziice so glasilo učencev
Osnovne šole heroja Bračiča
T R Ž I Č

Glasilo urejajo člani literarno-novinarskega krožka
Tehnično delo so opravili:

Alenka Rozman, 5. razr., Polona Žugič, 6. razr.,
Maja Ančimer, 6. razr., Katarina Mokorel, 7. razr.,
Damjana Žabkar, 7. razr., Karmen Triller, 8. razr.

Likovni prispevki:

Bernard Alič, 4. razr., Mojca Marin, 6. razr.,
Polona Žugič, 6. razr., Andreja Beguš, 6. razr.
Barbara Ahčin, 6. razr., Peter Gabor, 7. razr.
Katarina Mokorel, 7. razr., Jelena Jančič, 7. razr.
Saša Bodlaj, 8. razr., Jure Klofutar, 8. razr.,
Martina Horžen, 8. razr.

Likovni mentor : akademski slikar Kamilo Legat

Fotografije so izdelali člani fotokrožka : Jure Meglič,
6. razr., Matjaž Smolej, 8. razr. in Matjaž Roblek, 8. razr.

Mentor : Stane Perko

Tipkale : Metka Kavčič, Norka Slapar, Majda Rozman,
Maca Štumfel, Jožica Koder

Mentorji Stezic : Jožica Koder, Majda Rozman, Maca Štumfel

Tiskali v tiskarni TOVARNE OBUTVE P E K O

Izvodov : 550

V maju 1988

PLANINSKI DOMOVI IN PLANŠARIJE

